

DARBININKAS

Vol. LXXXV, Nr. 8
Vasaris - February 25, 1999 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

- Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas teigia, kad Lietuva neketina keisti santykių su Rusija. "Norime ir toliau vykdyti bendradarbiavimo politiką ir palaikyti gerus kaimyninius santykius", populiariam lenkų savaitraščiui "Wprost" vasario 17 d. sakė Lietuvos diplomatos vadovas. Apibūdindamas Lietuvos ir Rusijos santykius ministras išreiškė viltį, kad "praėjus neturėtų tapti ateitimi". "Kiekviena šalis turi teisę pasirinkti savo ateitį, o kai kurių Rusijos atstovų pareiškimai, siekiant užkirsti Baltijos šalims kelią į NATO priklauso praeičiai", sakė A. Saudargas. A. Saudargo teigimu, Lietuva ypač daug dėmesio skiria kontaktams su Kaliningrado sritimi. Jis tikisi, kad Lietuvai ir Lenkijai tapus Europos Sąjungos narėmis, Kaliningrado sritis darys teigiamą įtaką visam regionui.

- Vasario 15 - 17 d. Lietuvos pasienyje sulaukyta daugiau kaip 3 tonos kontrabandinio cukraus. Sausio 15 d. Varėnos pasienio policijos rinktinės (PPR) specialiosios paskirties būrio pareigūnai Šalčininkų raj. ties Didžiųjų Sėlių kaimu, apie 5 km nuo Lietuvos ir Baltarusijos valstybės sienos, sulaukė tris lengvuosius automobilius, kuriuose iš viso aptikti 35 maišai po 50 kg baltarusiško cukraus (iš viso - 1750 kg) be gamintojo etikečių ir įsigijimo dokumentų.

- Lietuvos premjeras Andrius Kubilius vasario 17 d. nusiuntė laišką Lenkijos premjerui Jerzy Buzek, prašydamas paramos atstatant lietuviškos elektros energijos tinklams. Premjero laiške rašoma, kad net ir nesant tiesioginio energetinio tilto tarp Lietuvos ir Lenkijos, abi šalys "turi konkretų ir naudingą dvišalio energetinio bendradarbiavimo pavyzdį. Tai jau trejus metus sėkmingai besitęsiantis lietuviškos energijos pardavimas Lenkijos elektros tinklams pasinaudojant tarpininkų paslaugomis".

- Šiuolaikinių didaktikų centras vasario 21-23 d. Vilniuje surengė tarptautinę konferenciją "Kritinio mąstymo ugdymas ir mokytojų rengimas XXI amžiuje: kaitos galimybės". Konferencijoje dalyvavo užsienio ir šalies aukštųjų mokyklų atstovai, besirūpinantys šiuolaikišku mokytojų rengimu ir turintys tokio mokymo praktikos, įvairių švietimo institucijų atstovai.

- Lietuvos Valstybės saugumo departamento direktorius Mečys Laurinkus vasario 17 d. prezidentą Valdą Adamkų informavo apie nerimą keliančias tendencijas, susijusias su šių metų rinkimais. Savivaldybių rinkimai vyks kovo 19 d., o Seimo - rudenį. M. Laurinkus po susitikimo žurnalistams sakė, jog smarkiai padaugėjo provokacijų, kurios siejamos su artėjančiais rinkimais

LIETUVOS PARLAMENTARAI PASIPIKtinę ORDINO SKYRIMU BUVUSIAM KGB KARININKUI

Lietuvos Seimo nariai susirūpinę ir pasipiktinę, kad aukštu valstybės ordinu apdovanotas buvęs kadrinis KGB karininkas Marijonas Misiukonis. Konservatorių partijos pirmininko pirmasis pavaduotojas, buvęs politinis kalnys Antanas Stasiškis vasario 17 d. Seimo plenariniame posėdyje perskaitė pareiškimą, kuriame reikiama pasipiktinimas dėl 1990-1992 metų vidaus reikalų ministro M. Misiukonio apdovanojimo Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordinu.

Spaudos konferencijoje vasario 17 d. Seimo narys Lietuvos nacionalinės partijos "Jaunoji Lietuva" vadovas Stanislovas Buškevičius taip pat piktinosi ordinų suteikimo tvarka.

Tarp apdovanojimų "šalia nusipelnusių Lietuvos valstybei yra asmenų, kurie nieko bendra neturi su valstybės atkūrimu, o, dar daugiau, praeityje efektyviai veikė prieš Lietuvą", sakė S. Buškevičius.

Anot jo, esama duomenų, kad 1965 metais M. Misiukonis dalyvavo paskutinio Lietuvos partizano sunaikinimo operacijoje.

"Ar tai nėra valstybės ir jos simbolių išniekinimas?", retoriškai klausė jaunalietuvių vadas.

Vasario 16 d. per apdovanojimų įteikimą Prezidentūroje

buvusi disidentė Nijolė Sadūnaitė sukėlė sąmyšį, garbiai protestuodama prieš ordinų įteikimą M. Misiukoniui ir signatarei, pirmajai Lietuvos premjeri Kazimierai Prunskienei.

Anot S. Buškevičiaus, šis ordinų skyrimas "yra provokacija prieš prezidentą", kurią turėtų išsiaiškinti speciali valstybinė komisija.

Kaip sakė A. Stasiškis, 1965 metais M. Misiukonis buvo KGB leitenantas ir dirbo Anykščių rajono Valstybės saugumo komiteto padalinyje. Anot A. Stasiškio, jis dalyvavo operacijoje prieš paskutinįjį Lietuvos pasipriešinimo kovotoją Antaną Kraujelį. Per KGB operaciją Utenos rajono Papiškių kaime A. Kraujelis žuvo. Iki šiol nežinoma, ar jis po susišaudymo nusižudė, ar buvo nužudytas. Nežinoma ir partizano palaidojimo vieta.

A. Stasiškio teigimu, žuvus paskutiniems bendražygams, kelerius metus iki mirties A. Kraujelis nesiėmė teroro veiksmų, bet vykdė "politinę profilaktiką" - išpėdavo kolūkių pirmininkus ir partinių organizacijų vadovus nepersiekti žmonių.

Antanas Stasiškis ir Stanislovas Butkevičius pasipiktinę ordinų skyrimu buvusiam KGB karininkui

Pasak A. Stasiškio, tebėra gyvi A. Kraujelio našlė ir vaikai ir jo šimtmetis tėvas, 1919 metų Lietuvos savanoris.

Kaip teigė S. Buškevičius, "dešimtys tūkstančių žmonių, grynų nepriklausomybės, negauna apdovanojimų todėl, kad jie eiliniai žemdirbiai, eiliniai inžinieriai".

Spaudos konferencijoje kartu su S. Buškevičiumi dalyvavęs Lietuvos laisvės lygos lyderis, buvęs disidentas Antanas Terleckas pareiškė prie Nacionalinės bibliotekos į protesto akciją kviečiąs visus Lietuvos patriotas.

"Turime parodyti komunistų įtaką - liaukitės, liškite ir pogrindį ir nekiršinkite tautos!", emociškai sakė A. Terleckas, piktindamasis valstybės apdovanojimų skyrimu "KGB karininkams ir agentams".

BNS

JAV-BALTIJOS VALSTYBIŲ CHARTIJOS PERŽIŪRA

Kurlink vystosi JAV-Baltijos valstybių santykiai? Į šį klausimą bandyta atsakyti vasario 10 d. Washingtone įvykusioje konferencijoje "JAV-Baltijos valstybių chartija po dvejų metų - atsiliepiamai, problemos ir perspektyvos". Ją surengė Council on Foreign Relations, Jungtinis Amerikos-Baltijiečių Komitetas (JBANC) bei Lietuvos, Latvijos ir Estijos ambasados.

JAV-Baltijiečių šalių partnerystės chartiją 1998 m. sausio 16 d. pasirašė prezidentas Clinton ir Baltijos valstybių prezidentai. Jos tikslas - paryškinti ir sutvirtinti abipusį bendradarbiavimą. Konferencijoje buvo aptarti šios partnerystės visuomeniniai-politiniai, ūkiniai ir saugumo požiūriai.

Lietuvą konferencijoje atstovė Užsienio ministerijos Daugiašalių santykių departamento direktorius Giedrius Čekuolis chartiją palygino su dviem kūdikiu - jisai sveikas, sparčiai bręsta ir, reikia tikėtis, gražiai išaugs. Augantis JAV-Lietuvos ekonominis bendradarbiavimas teikia ir politinio pelno: dėmesiai Lietuvai didėjant, stiprėja ir JAV ilgalaikis politinis įsipareigojimas. JAV investicijos esančios naudingos Lietuvos ūkiui ir stiprina jos saugumą.

Lietuvos atstovas taip pat skatino JAV ir Europos valstybes susidomėti Kaliningradu ir nepalikti jo "vienišo", kaip

kokios "juodosios skylės". Esminis uždavinys esąs neizoliuoti tos srities nuo europinių integravimosi procesų. Tiksliausia būtų plėtoti pragmatiską eilinių piliečių bendradarbiavimą peržengiant juos skiriančias sienas.

Per 2 metus nuo chartijos pasirašymo buvo padaryta nepaprasta pažanga, bet reikės dar labai daug nuveikti - kalbėjo vienas Laisvosios Europos ir Laisvės radijo direktorių Paul Goble. Supraskime, kad "baltijiečių" nėra - yra trys savitos, labai skirtingos tautos, pareiškę jį. Jos nusipelnė ypatingo dėmesio ir apie jas reikia galvoti ne tik tiktai ryšius su Rusija. Itin svarbu, kad JAV ir Baltijos valstybių retorika per daug ne nutoltų nuo tikrovės. Tikrovė dažnai dar atsilieka, kartais nevykdoma tai, apie ką buvo kalbama, daromos klaidingos prielaidos. Todėl labai svarbu, kad Baltijos valstybės būtų kuo sparčiau integruojamos į Vakarių politines, ūkines ir gynybines struktūras, pabrėžė Goble.

Atsakydamas į klausimą apie "Williams International" bendrovės Lietuvoje sukeltą šurmulį, jos atstovas pripažino, kad per ilgai užtruko derybų eiga, joms trūko skaidrumo. Jis išreiškė pasitikėjimą, kad "Mažeikių nafta" taps pelninga įmone ir iš jos Lietuvai bus tikrai nauda, o tie praktiški rezultatai sumažins ir daugelio lie-

tuvų skeptiškumą.

Pagrindinių konferencijos pranešimą skaitė JAV valstybės sekretorės pavaduotojas Strobe Talbott, suvaidinęs svarbų vaidmenį formuluojant Clinton administracijos politiką Rusijos atžvilgiu. Jis labai teigiamai vertino pastaraisiais metais pasiektą Lietuvos, Latvijos ir Estijos pažangą, kartu primindamas darbus, kurie tebe laukia pasirengimo laikotarpiu - tai gynybingų pajėgų modernizavimas, ūkinės reformos, atviros visuomenės kūrimas, geri, kaimyniniai santykiai. Pasak jo, JAV, vertindamos Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių pasirengimą NATO narystei, atsižvelgs į šiuos veiksnius ir jos bus vertinamos individualiai. Talbott išskyrė bendradarbiavimo Baltijos jūros srityje bei Lietuvos pastangų stiprinant santykius su Kaliningrado sritimi svarbą. Jis pažymėjo, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos įsitvirtinimas Vakarių struktūrose yra valstybinis JAV interesus, ir išreiškė viltį, kad ateinančioji JAV administracija tęs dabartinę politiką. Talbott taip pat pareiškė viltį, kad Rusija, laikui bėgant, supras Baltijos valstybių narystės NATO naudą, ir pabrėžė, kad nė viena ne NATO valstybė neturi veto teisės, sprendžiant sekančio NATO plėtros etapo raidą.

LER, Lietuvos ambasada Washington

VIEŠAS PAREIŠKIMAS TĖVYNĖS SĄJUNGOS (LIETUVOS KONSERVATORIŲ) TARYBAI

Praeitų metų pavasarį konservatorių ekonominę programą neat-sakingai pakeitus iškreipto liberalizavimo nuostatomis, valstybė prarado milijardines pajamas, o daugeliui Lietuvos įmonių kyla bankroto grėsmė.

Daugiausia pataikavimo principu naujai surinkta valdančiosios partijos vadovybė iškilusias rimtas finansines problemas bando toliau dangstyti taupymo šūkais, ir atrodo, iki šiol nesuvokia kas iš tikrųjų vyksta šalies ekonomikoje.

Negaliu ir nenoriu prisidėti prie 1999 metų vasarą pradėtos nemoralios ūkio politikos, kai žmonių pramintos "žiaurios finansinės akcijos" jau taikomos ne prieš kontrabandos organizatorius, bet prieš milijonus mūsų šalies piliečių, kai liberalizuojamas šešėlinis, o ne legalus verslas.

Todėl sustabdau savo narystę Tėvynės sąjungoje, taip ragindamas valdančiąją partiją neatsisakyti rinkiminių pažadų ir grįžti prie konservatorių rinkiminės programos, kurią įgyvendinant per 1997-1998 metus konsoliduoto šalies biudžeto pajamos padidėjo nuo 8,8 iki 13,9 milijardų litų, ketvirtadaliu sumažėjo nedarbas, 40-50 proc. išaugo vidutinis darbo užmokestis ir pensijos.

Lietuvos Seimo narys
Gediminas Vagnorius

2000 m. vasario 17 d.

SKANDALAS LIETUVIŠKAME INTERNETE

Ramų lietuvišką Internetą sukrėtė skandalas. Praeitą savaitę internautai, norėję aplankyti populiarius "Lithuania-on-Line" vartus, vietoj pamėgtos svetainės išvydo firmos "Delfi" portalą (vartus). Nemažiau nustebęs buvo ir pats "Lithuania-On-Line" autorius p. Vladas Palubinskas, penkerius metus kruopščiai sudarinėjęs lietuviško Interneto katalogą.

P. Palubinskas savo svetainę pradėjo kurti 1996 metais. Kadangi pagal lietuviškas taisykles privatus asmuo negali užregistruoti internetinio adreso (domeno), tą atliko jo paslaugų tiekėjas "Skaitmeninės komuni-

kacijos". Jos sutiko ir nemokamai patalpinti "Lithuania-On-Line" svetainę savo stotyje.

Praeitų metų pabaigoje "Skaitmeninės komunikacijos" nupirko estų firmą "Micro-Link", nusprendusi daryti biznį lietuviškame Internete, ir pavadino "Delfi". Išpopuliarinti naują svetainę kainuoja nemažus pinigus, todėl naujoji kompanija pasielgė paprasčiau - visą "Lithuania-on-line" lankytojų srautą nukreipė į savo naują svetainę. Juolab, kad p. Palubinskas su "Skaitmeninėmis komunikacijomis" buvo tik žodžiu sutaręs dėl adreso priklausomybės.

V.S.

Gedimino pilis žiemą

V. Kapočiaus nuotr.

DOVANA MAŽEIKIŲ BAŽNYČIOS STATYTOJAMS

"Mažeikių nafta" valdančios JAV kompanijos "Williams International" prezidentas John Bumgarner apsilankė Telšių vyskupijos kurijoje. P. Bumgarner įteikė vyskupui Antanui Vaičiui garantinį raštą, kuriame teigiama, kad Mažeikių bažnyčios statybai "Williams International" skirs 100 tūkst. litų. Apie tai kompanijos prezidentas buvo užsiminęs dar prieš pusantų metų. Pasak vyskupo, ši dovana ypač džiugi, nes iš vyskupijoje statomų 16 bažnyčių visos skolingos už atliktus darbus. Šv. Pranciškaus Asyžiečio bažnyčios Mažeikiuose statybai už-

baigti trūksta kelių milijonų litų. Po to prie kavos puodelio John Bumgarner supažindino vyskupą su ekonomine "Mažeikių naftos" būkle. Pasak vyskupo, svečias guodėsi, kad jis norėtų kalbėti su visais žmonėmis, tačiau dauguma jų tik prieštarauja ir nepateikia jokių alternatyvų. Nemažai telšiškių atvirai keikia konservatorius, perdavusius amerikiečiams "Mažeikių naftos" valdymą. Antanas Vaičius niekada neslėpė simpatijų konservatoriams ir prieš praėjusius rinkimus į Seimą pamokslų metu jis agitavo balsuoti už konservatorius. Lietuvos rytas

Šaunus leidinys, bet... Requiem šešėlyje

Antanas Dundzila

Amerikiečių naudojamą posakį apie geras ir blogas žinias šiuo kartu gal būtų galima lietuviškai išsakyti šitaip: "Turiu gerą žinią, bet turiu ir liūdnę... Pradėsiu su gera naujiena".

Ta geroji naujiena - su skaitytojais pasidalinti Pasvalyje veikiančios Mariaus Katiliškio vardo bibliotekos leidžiamu kultūriniu leidiniu "Šiaurietiški atsivėrimai". Čia sąmoningai pasirinkau malonybinę daiktavardžio formą, nes jis tikrai malonus imti į rankas: nepretenzingas, tačiau įdomiais kultūriniais duomenimis sklidinas. Kultūrinių bruožų mėgėjui, gal laiko neturinčiam ar ilgiau dėmesio negalinčiam išlaikyti skaitytojui jo numeriai nebaušina puslapių gausa, sieksnėmis studijomis, imantriu medžiagos išdėstymu ir t. t. Nestubina nereikalingais, šiandien bacilių dauginimasi spaudoje primenančiais barbarizmais. Leidinys net be viršelio - jis primena biuletinį, kurio paskirtis saikiai, suprantamai informuoti. Tai 500 egz. tiražu spausdinamas 12-24 psl. leidinys, kurį nebūna nuobodu skaityti ir toli nuo Pasvalio gyvenančiam, ir ne iš Pasvalio apylinkių kilusiam skaitytojui. Kad ir skeptiškai pavartę bet kurį numerį, lauki ar ieškai kitų.

Gi viską reiškianti turinio kryptis aptariama antraštės apačioje; čia paprasčiausiai teigiama, kad tai Pasvalio krašto kultūros, istorijos laikraštis, taškas. Temų parinkimu jis lyginamas ištaigingai paruošiamam, lėktuvuose matomiems leidiniams, kurie nuobodžiaujančiam keleiviui porina apie mažai girdėtus, pusiau įdomius da-

lykus. "Šiaurietiški atsivėrimai" porina apie Pasvalio krašto kultūrą, istoriją. Porina lengvu žurnalistiniu stiliumi ir, po kelių straipsnelių, pradeda stebinti Pasvalio krašto kultūrinę duoklę Lietuvai.

Tad šia proga pagalvokime apie Pasvalį... Kažkur šiaurės rytų Lietuvoje tūnantis, mažai girdėtas miestelis. Ką apie Pasvalį konkrečiai žinome?...

Pavartę du ar tris numerius, skaitytojai apie Pasvalį labai greit sužino daug daugiau, pradeda stebėtis, susidomi. Gi Kaune gimusiam ir augusiam krūtinės išimeta gailėtis, kad panašaus pobūdžio leidinio nėra apie gimtąjį Kauną...

Dauguma 1999 metų "Šiaurietiškių atsivėrimų" numerių į savąjį Pasvalio kraštą žvelgia per tame krašte kilusius žymius žmones. Jau ir leidėjo pavadinimas - Chicagoje 1980 m. mirusio rašytojo Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos iškaba byloja, kad Pasvalys didžiuojasi į Lietuvos kultūrinio gyvenimo viršūnes iškilusiais savo vaikais. Sužinome, kad vokiečių okupacijos metu Katiliškis - tuomet dar Albinas Vaitkus - bibliotekoje vedė dirbo ir jau rašė. Ir Bernardas Brazdžionis pasvalietis - jo lankymasis Pasvalyje šiais laikais virsta visuotine švente. Partizanų eilėse žuvęs jaunas literatūrologas Bronius Krivickas - taip pat iš šio krašto. Į Lietuvą 1951 m. parskridęs ir ten tuoj žuvęs žymus žurnalistas, rezistentas Julijonas Būtėnas - pasvalietis. Petro Vileišio tėvai 1849 m. susituokė Pasvalio bažnyčioje...

Čia suminėta tik žiupsnelis asmenybių, kuriais Pasvalys ir

visa Lietuva dižduojasi, apie kurias Pasvalio biblioteka spaudos žodžiu kalba ir tuo būdu savo apylinkės žmones ugdo. O tų pavardžių - diplomatų, daktarų, profesorių, dvasiškių, menininkų, knygnešių - leidinio puslapiuose randi daug daugiau. Visa tai patraukliai skaitytojui paruošta, labai svarbu - be dirbtinio, pigaus saldumo, bet su aiškiu vertai savąjį kraštą gerbiančio, surinktais duomenimis besidalinančio leidėjo, redakcijos bruožu. Tiesa, leidinyje ne vien vardų, pavardžių mišrainė, nes rašoma taip pat apie mokyklą, apie parodas, apie "anais" laikais buvusią žemės ūkio ruošą, gražiai tvarkomą krašto muziejų, senuosius Pasvalio dokumentus ir t. t.

Naujausias "Šiaurietiškių atsivėrimų" numeris pažymėtas skaičium "9". Sumanytas istoriniam-kultūriniam leidiniui bibliotekoje kilo prieš kelerius metus, bet pirmasis numeris pasirodė 1999 m. vasario mėn., kai savivaldybė paskyrė lėšas. Leidimu bei redagavimu rūpinasi bibliotekos bibliografijos - kraštotyros - leidybos skyrius. Redaktorė yra Vitalija Kazilionytė, su ja darbuojasi Bronė Lapinskaitė ir Petras Mickus. Už šį savojo krašto pažinimo spausdinį pagarbą savivaldybei ir bibliotekos vadovybei.

Žinant kultūrinės spaudos bendrą būklę Lietuvoje ir šiuo metu visur girdimą šūkavimą taupyti, reikia tikėtis, kad Pasvalio savivaldybei bei Katiliškio vardo bibliotekai nepritrūks valios ar išteklų šį darbą tęsti. Kitaip sakant, nesusidursime su ta liūdnąja geros-blogos naujienos dalimi, "Šiaurietiškiems atsivėrimams" nenuskamybės Requiem.

Kad ir kukliu tiražu, "Šiaurietiški atsivėrimai" ir Pasvalio jauniems bei seniems, ir toliau ar net labai toli nuo Pasvalio gyvenantiems dar turi daug ką papasakoti, mūsų dienas praturtinti.

Žiema

V. Kapočiaus nuotr.

Dovana našlaičiams ir seneliams

Bendrovėje "Mažeikių naf-ta" dirbantys užsieniečiai Mažeikių vaikų našlaičių ir senelių globos namams neseniai įteikė "Williams International" prezidento John Bumgarner dovaną - visiškai naujas skalbimo ir džiovinimo mašinas. Šiuose namuose p. Bumgarner lankėsi praėjusių metų rudę ir pamatęs, kokiomis skalbimo mašinomis čia skalbiami drabužiai ir patalynė, pažadėjo dovanų. Dovanotose skalbimo mašinose iš karto galima skalbti po 12 kg skalbinių.

Lietuvos rytas

NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY
SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomoti namą puikioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINE-RA A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunosms šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiekimas su prekybos centrais ir darbais. Gera žinoma pensininkų namų bendruomenė.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigecycle@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALE -

+

KVEČAS
JONAS
1933+1976

Naujųjų metų pažadai ir jų laikymasis

Esame įpratę per naujus metus daryti įvairiausių pažadus - pasiryžimus, bet paskui juos pamirštame ir jų nesilaikome. O tačiau keletą tų pažadų turėtume laikyti - tai būtų labai gerai mūsų "finansinei sveikatai". Tokių pažadų-pasiryžimų siūloma "Financial Planners" - finansinių planuotojų profesionalios organizacijos. Šiuos pasiryžimus galima pradėti vykdyti bet kada, nereikia laukti naujų metų. Ir juo greičiau pradėsime tai vykdyti, tuo bus geriau.

Štai tie pažadai, kuriuos mes kiekvienas turbūt daug kartų pasižadėjome vykdyti (bet ar vykdome?):

1. **Patikrinkite savo finansinę būklę.** Vieną vakarą atsisėskite ir peržiūrėkite savo finansinę būklę, taip pat pagalvokite, kur norėtumėte būti metų gale, po penkerių metų, po dešimties metų ir t. t. Planuodami ateitį turėkite galvoje savo vyrą, žmoną, vaikus, senstąčius tėvus ir visus asmenis, kurie priklauso nuo jūsų finansinės būklės. Tačiau tai darydami, neužsibrėžkite per didelio projekto - pereiti visus skaičius, peržiūrėti visus, su finansais susijusius, popierėlius-sąskaitas. Jūs žinote, kokia yra jūsų finansinė padėtis. Pergalvokite, ką norite pasiekti ateityje, kiek tai jums gali kainuoti. Į ateities planavimą įtraukite ir savo šeimos narius, nes turite žinoti ir jų ateities planus bei tikslus. Svarbiausia - pradėti galvoti apie ateitį.

2. **Išleiskite mažiau negu uždirbate.** Šį posakį jau daug kartų esate girdėję, bet tai pirmas žingsnis į geresnį finansinę ateities kūrimą. Surašykite mėnesines pajamas ir išlaidas. Jei jūsų išlaidos viršija pajamas, vadinasi, kažkas negerai. Pasižiūrėkite, kas šiandien darosi Amerikoje - kredito kortelių gadynė. Kredito kortelės daugumai žmonių sugriovė gyvenimą. Žmonės išleidžia daugiau negu uždirba, arba net nežino kiek išleidžia tol, kol nebepajėgia užmokėti skolų. Žmogui pragyventi reikia labai mažai, tačiau pagundų yra labai daug ir nereikalingiems dalykams galima daug išleisti.

3. **Taupykite ir pastoviai investuokite.** Nebijokite, jei birža šokinėja, nesirūpinkite, jei nežinote, kur jūsų investuotas doleris yra šiandien ir kur bus rytoj. Bet pradėkite taupyti ir investuoti! Jei negalite daug, tai pradėkite nuo mažų sumų, bet pradėkite. Taupymas ir investavimas yra įprotis, kurį reikia puoselėti. Kai kas kalba apie investavimą, bet net nežino nuo ko pradėti ir kaip tai daryti. Jeigu neturite pažįstamų, kurie gali jums patarti, kreipkitės į patikimą finansinį planuotoją. Jis padės jums investuoti, supažindins su birža, akcijomis ir t. t.

4. **Pradėkite kaupti savo pensijos fondą,** arba, jei jį turite, pridėkite į jį. Įsijunkite į pensijos planą darbovietėje, o jei tokio nėra, atidarykite banke IRA sąskaitą (individual retirement

Lietuvių kalbos enciklopedija

Kaip teigiama šios svarbios knygos pratarinėje, enciklopedijoje pateikiama duomenų apie lietuvių kalbą, jos sandarą, istoriją, tarmes, ryšius su kitomis giminiškomis kalbomis, šaltinius bei žymesnius tyrinėtojus. Kaip dabr įprasta šios rūšies knygose, duomenys išdėstyti abėcėlės tvarka.

Labai išsami informacija pateikta apie Lietuvos ir užsienio kalbininkus, kurie atliko lietuvių kalbos mokslui ir praktikai reikšmingų darbų. Bemaž visus straipsnius apie kalbininkus parašė Algirdas Sabaliauskas.

Enciklopedijoje ir lietuvių kalbą taipogi pažvelgiama ir kalbotyros atžvilgiu. Vengiama specifinės terminologijos, kiek

account). Praktiškai jūs galite turėti abi. Jei dirbate pats sau (self employed), sudarykite sau nuo mokesčių nurašomą Keogh pensijos planą (tax deferred Keogh planą). Jei jau tokį turite, dėkite į jį daugiau pinigų.

5. **Sudarykite testamentą,** arba, jei jį turite, peržiūrėkite ir, jei reikia, papildykite. Žinoma, nebūtinai testamentu galite tvarkyti savo paliekamą turta, yra ir kitų būdų, pvz., įvairūs "trust's". Bet, nepaisant koks jūsų turas - didelis ar mažas, pirmas žingsnis, tvarkant turta, jį paliekant kitiems, yra testamentas. Nors tiek daug kalbama apie testamentų reikalingumą, dar maždaug 2/3 amerikiečių testamentų neturi. O tai reiškia, kad mirties atveju valstijos, kurioje jūs gyvenate, įstatymai nuspręs, kas, ką ir kada gaus iš jūsų palikimo.

tai įmanoma. Informacija apie fonologiją, morfologiją, žodžių darybą ir t. t. visuomet dalykiška. Visus straipsnius parašė geriausi specialistai.

Besidomintieji lietuvių kalba bus labai dėkingi už šį gražų veikalą.

Autoriai: Vytautas Ambrazas, Aleksas Girdenis, Kazys Morkūnas, Algirdas Sabaliauskas, Vincas Urbutis, Adelė Vileckienė, a.a. Aleksandras Vanagas. **Lietuvių kalbos enciklopedija. Parengė Kazys Morkūnas. Redagavo Vytautas Ambrazas. Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, Vilnius, 1999. 745 puslapiai.**

Parengė Alfred Bammesberger, Eichstatt, Vokietija

6. **Peržiūrėkite savo apdraudą.** Peržiūrėkite ne tik gyvybės apdraudą, bet ir sveikatos, invalidumo, namų, automobilio ir ligos-sveikatos priežiūros apdraudą. Sunki liga, nelaimė gali ištikti bet kada ir tai gali sudaryti didelių finansinių sunkumų, nuo kurių atsigausti gali užtrukti ilgus metus, neturint tinkamų apdraudų.

Šie šeši punktai yra būtini kiekvienam Amerikoje gyvenančiam jų laikytis ar juos įgyvendinti. Dažnas, kol jaunas, nekreipia į tuos reikalus dėmesio, o kai pasensta ar suseraga, tada jau būna sunku arba ir per vėlu ką nors sutvarkyti.

JAV LB Krašto valdybos Socialinių reikalų taryba

Parengė B. Jasaitienė ir A. Šmulskštienė

Naudotasi medžiaga iš įvairios spaudos

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$45.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

Už ir prieš

Iki Sovietų Sąjungos bei jos satelitų griūties už geležinės uždangos gyveno daugiau nei 400 milijonų žmonių. Jai griuvus ėmė pildytis svajonės: tikėta, kad bus laikomasi demokratinės santvarkos principų bei Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos normų, pasirašytos prekybos, kolektyvinio saugumo, intelektualinės nuosavybės apsaugos, kovos su tarptautiniu terorizmu sutartys.

Atrodytų, viskas į gera. Tačiau mūsų akyse plieskiasi nauji ginčai: konfliktai: 1989-1998 m. kilo net 61 nedidelis karas, trys tarpvalstybiniai, kiti – pilietiniai; kai kur bunda nacizmas, šovinizmas. Vyksta mažiau pastebimas, tačiau nemažiau žiaurus ekonominis karas: pasaulinė konkurencija ne tik skatina gamybą, ji ypač neigiamai veikia silpnųjų valstybių socialinių reikmių finansavimą. Tarp turtingų ir skurstančių valstybių didėja socialinė nelygybė.

Šviesioji pusė: vaikų mirštamumas per pastarąjį trisdešimtmetį sumažėjo dvigubai, o užpernai gimęs vaikas jau gali gyventi dešimčia metų ilgiau. Beveik dvigubai padidėjo raštingumas. Manoma, kad apie 70% pasaulio žmonių gyvena demokratinėmis sąlygomis.

Kita vertus: daugiau nei trečdalyje valstybių žmonių gyvenimo trukmė nesiekia net 40 metų, o neraštingų moterų yra 60% daugiau nei vyrų. Per pastarąjį dešimtmetį AIDS infekuotų žmonių skaičius pasiekė 33 milijonus, plisdamas anksčiau beveik nepaliestuose regionuose – Rytų Europoje ir NVS šalyse. Beveik 1,3 milijono pasaulio žmonių neturi švaraus geriamo vandens, tiek pat nelaimingųjų savo pragyvenimui per dieną gali skirti tik po vieną dolerį, o vienas iš septynių vaikų negali eiti į mokyklą.

Pasaulio ekonomikos vandenysse Lietuva atrodo kaip šapelis, tačiau ir ji kabinasi į privatizavimo plauštą. Ar tai patikima? Lietuvos ekonomistai ir ypač politikai nenori pripažinti, kad privatizavimas dažnųsyk siekia tik žaibiško pralobimo, numojant į ilgalaikę konkurencinės rinkos kūrimą. O juk svarbiau sukurti konkurencingą aplinką, negu iš apsaugotos rinkos gauti kad ir neblogą, bet laikiną pajamų šaltinį. Pavoju kelia ir valstybinių monopolijų virtimas privačiomis. Pastaruoju metu valstybės įmonės ar akcijos Lietuvoje parduodamos ne visada viešai, o tas kelia įtarimus dėl pareigūnų korupcijos arba verčia manyti, kad privatizavimo lėšomis tik lopomos valstybės biudžeto skylės. Kartais iš investuotojų reikalaujama melagingų pažadų. Dėl neišvengiamo darbo vietų mažinimo, dėl bedarbių mokymo bei perkvalifikavimo.

Lietuvoje didėja įtampa tarp krašto militarizavimo šalininkų ir priešininkų. Skirti kariuomenei tiek lėšų, kurios nepakeliami našta prislegia valstybę, verčiamos tik kandidatės į ES. Tuo tarpu Europos Sąjungos karinės išlaidos per 1985-1994 m. sumažėjo net 12,5%, arba 24 milijonais dolerių. Lietuvoje dar nežinoma, kiek reikėtų lėšų, kad visi vaikai lankytų mokyklą, ir būtų aprūpinti tinkama sveikatos priežiūra. Išlaidos mokslinei tiriamajai veiklai sveikatos, švietimo bei socialinės apsaugos srityje sudaro vos 0,1-0,2% visų išlaidų ir jau 8 metai nedidėja. Atrodytų, jau metas perskaičiuoti ką realiausiai galima nuveikti, kad Lietuvos žmonės atsikvėptų, turėdami nesvyruojančias socialines garantijas.

ALISA RUPŠIENĖ

Išėjimo organizacijų vaduojamoji
veikla. Šaltinių publikacijos 4P. Žadeikio laiškas plk. K. Griniui apie
Vilnijos krašto lietuvių ir lenkų santykius

Nr. 957 1942 m. spalio 12 d.

Pulk. K. Grinius,

71 Glenlawn Ave.,

Sea Cliff, L. I., N.Y.

Gerbiamas p. Pulkininke,

Ačiū už atsiuntimą „kurtuazijos sumetimais“ nuorašo laiško,

rašyto dr. Grigaičiui.

Tamtos „independent“ tyrinėjimas indomus.

„Atsilygindamas“ jungiu nuorašą mano laiško p. SLA Pirmininkui.

Lietuva, kaip ir Lenkija, yra nacių prisilėgta, ir lietuviai, kaip ir lenkai, laisvėje gyvenę, negali būti atsakomingi už Kubiliūnų ir Kozłowskių darbus, kurie yra ne kas daugiau, kaip nacių okupacijos triksai. Lenkų propagandos kanuolės tyli dėl bolševikų darytų skriaudų iš baimės prieš sovietus, bet savo politikos išrokavimais randa sau naudinga nuodėti pasaulio opiniją prieš lietuvių tautą, pakišdami mintį, kad „lietuviai žiauresni už nacius“.

Su nacių kolaborantais Lietuvoje čia niekas bendro neturi ir PAT'o minimas dr. J. Paukštis, darbo ir socialės tvarkos tarėjas, čia mums nežinomas kaip „generolas“. Sandarbininkavimas su okupantais, žinoma, yra smerktinas, bet ne mažiau kaip ir nedoras lenkų propagandos manevras. Tai tokie mūsų „kontrfaktai“.

Su pagarba P. Žadeikis

Ig. Ministras

Priedų: 1.

Pasipriešinimo didybės ir tragizmo poetas

Broniaus Krivicko gimimo 80-mečiui

Vladas Braziūnas

Iš Pasvalio žemės yra dygusių ar joį prigijusių, jon išgyvenusių daug meno kūrybos žmonių. Vien Pasvalio Mariaus Katiliškio centrinė biblioteka kaupia medžiagą apie daugiau kaip šimtą su rajonu susijusių kūrėjų. Bene pusė iš jų rašytojai; šių daugiau kaip pusė – poetai. Žinoma, skaičiai pasako toli gražu ne viską: tarp bibliotekos įregistruotų žmonių yra ir tokių kuklių literatų, kaip, sakysim, knygnešys Ignas Bitaitis ar liaudies dainius Jonas Burkus, bet yra ir tokių iškilų poezijos asmenybių kaip Bernardas Brazdžionis (gimęs Stebeikėliuose), Mamertas Indriūnas (žuvęs Leliškiuose), Bronius Krivickas (gimęs Pervalkuose), Eugenijus Matuzevičius (gyvenęs Krinčine)... Krinčine kunigavo Antanas Vienažindys; čia gimė Leonardas Matuzevičius, Žvirgždėje netoli Krinčino – Mykolas Karčiauskas. Pasvalio rajone yra gyvenęs Paulius Drevinis, Joniškėlyje mokytojaves Petras Zablockas, Pasvalyje mokėsis – Vaidotas Spudas... Išskirtinai literato akimis pažvelgęs, sąrašą galėtum tęsti, įrašydamas dar nemažai pavardžių, sakysim: Petro Avižonio, Vytauto Bikelčiaus, Antano Prano Bizauskio, Petro Būtėno, Kazimiero Jasėno, Elenos Kuosaitės, Česlovo Kavaliausko, Benedikto Kazlausko, Vitos Malinauskienės (Dulskytės), Povilo Simonaičio, Konstancijos Skėterytės-Jablonskienės, Jono ir Petro Vileišių, Juozapo Skvirecko, Bronės Stundžienės, Vandos Zaborskaitės... Šie Lietuvos šiaurės žmonės, daugel kuo pasireiškę ar besireiškiantys, taip pat ir literatūros žmonės: vieni originalios kūrybos autoriai, kiti tautosakininkai, redaktoriai, vertėjai (beje, du iš jų – arkivyskupas J. Skvireckas ir kunigas Č. Kavaliauskas – net Šventojo Rašo)... Šiam kraštui nesvetimų literatūros žmonių vis daugėja: antai prieš keletą metų poezijos knyga debiutavo Irena Bitinaitė, prozos bei poezijos – Arūnas Spraučius; abu jie – dar neseniai Pasvalio rajone mokytojavę...

Tą gausą miniu pirmiausia todėl, kad, pats būdamas pasvalietis, galiu didžiuotis ir džiaugtis: nė vienas jų neužmirštas. Iškiliesiems skiriamas ypatingas dėmesys. Vienas iš Ištirauka iš pulk. K. Griniaus „Independent“ patyriminėjimo (1942 m. spalio 7 d.) seka: „Pranešu, kad pirmadienį, spalio 5 PAT'o IX. 29 komunikato reikalu (Ponury Rejestr Zbrodni Siepaczy Litewskich) buvo kalbėjęs su d-ru Robinzonu ir su prof. Jedrzejewskiu. A. Prof. Jedrzejewskio tezę (susiderinęs su Ambasadoriu Ciechanowskui): Žinios apie lietuviškos administracijos žiaurumus Vilnijoje esą jų valdžios sluoksnius Londone pasiekdavo nuo seniau. Nenorint kelti naujo politinio erzelio, lenkų valdžia tas žinias laikė „pro domo sua“. Tarp kitko, keliais atvejais lenkų valdžia buvo kreipusis ir Vatikano pagalbos. Ir iš tikrųjų keliais atvejais Vatikanas buvo švelninančiai intervenavęs via Lietuvos Episkopatas. To nepaisant, sako Profesorius, pastaruoju metu buvo gautas pluoštas itin aliarmuojančių žinių. Esą tylėt nebebuvo galima. Tą reikalą IX. 22 svarstė lenkų Ministrų Kabinetas Londone“. Nesileidžiant į diskusijas, ant kiek visi PAT'o kaltinimai yra pagrįsti, prof. J. ta proga buvo išsireikšta, esą lenkų valdžia neturi mažiausio noro tame kaltinti lietuvius en bloc. Kaltę jie meta išmintinai vadinamais „kolaboracionistams“.

Kaip matote, PAT'o tonas vienas, prof. gi J. – kitas. Pastaba: Lenkų Ministrų Kabineto IX. 22 posėdžio pasekoje, matomai, ir buvo išleistas mums žinomas PAT'o komunikatas. Be to, ta tema atitinkamą radio kalbą Europos lenkams IX. 23 pasakė jų Min. S. Stawronski (žr. Biuletyn Polski iš IX. 24 priede).

B. D-ro Robinzono nuomonė: Neturint galimybės sukontroliuoti PAT'o kaltinimų bien fonde, d-ras Rob. visgi laiko PAT'o toną tendencingu. Lietuvių apskritai čia kaltinti nederą. To nepaisant, lietuviškų „kolaboracionistų“ yra. Jie tai ir atlieka visą nešvarų darbą.

Nuo jų sveika lietuviškoji visuomenė turėtų atsirubežiuoti. Su d-ru R. pasikalbėjimo metu, be to, dar paaiškėjo, kad:

a) šį pavasarį pasklidę gandai dėl 60 000 žydų Vilnijoje išsker-

točių, Jono Mikelinso žodžiais („Užaugau Pasvaly“. Vilnius: Danielius, 1997, p.14) betariant: „ir dabar Lietuvoje plačiai žinomas Partizanas ir Poetas Bronius Krivickas, kuris, kovodamas ir kurdamas sunkiausiomis sąlygomis, mums paliko didžiulį pluoštą ne tik aukščiausios prabos lyrinių bei patriotinių eilėraščių, bet ir žmogaus dvasios stiprybės paliudijimą“.

1993 m. kultūros leidinio „Sietynas“ knygynėlio pirmąją knygą išėjo Broniaus Krivicko raštų pirmasis tomas. Jo parengėjas Virginijus Gasiliūnas įžangos straipsnyje autoriteingai teigia, jog tie raštai – „didžiausio (drįstu taip manyti) Lietuvos ginkluoto pasipriešinimo sovietinei okupacijai didybės ir tragizmo poeto, be to, novelisto, vertėjo, meno kritiko“. Gimė jis 1919 metų lapkričio 17 d. prie pat Pasvalio kairiajame Mūšos krante prisiglaudusiame Pervalkų kaime. Tėvams 1929 m. išsikėlus, pradžios mokyklą baigė Suoste, gimnaziją – 1938 m. Biržuose. Studijavo Kauno ir Vilniaus universitetuose; 1943 m. tapo diplomuotu lituanistu. Prieškario ir karo metu spaudoj paskelbė novelių, straipsnių. Po karo trumpai mokytojavo Biržuose. Nuo 1945 m. partizaninio pasipriešinimo dalyvis. 1948–1949 m. buvo kūrybingiausi Broniui Krivickui. Šiuo laiku parašyta dauguma sonetų, išversta per 70 Goethės eilėraščių (V. Gasiliūnas).

Retas, sukrečiantis dvasios tyrtybės faktas, jog B. Krivickas žeminės priekapy rašė eilėraščius, vertė Goetę. Žuvo B. Krivickas Raguvos miške, palaidotas Putlikiuose (Panevėžio raj.). „Talentingas literatas sąmoningai pasirinko Lietuvos partizano kelią ir žūtį, kad žadintų žmonėms laisvės viltį ir rengtų juos laisvės dienai“ (Vytautas Narbutas, „Literatūra ir menas“, 1999.-02.13, p.2).

1998 m. lapkričio 18 d. dekretu Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus paskelbė: „Vyčio Kryžiaus ordina suteikti asmenims, kurie Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos Prezidiumo 1949–1950 m. sprendimais buvo apdovanoti 1-ojo, 2-ojo ir 3-ojo laipsnių Laisvės Kovos Kryžiaus arba jiems buvo suteiktas Laisvės Kovos Kryžiaus garbės vardas“; 2-ojo laipsnio Vyčio Kryžiaus ordinas po mirties suteiktas ir Broniui KRIVICKUI-VILNIUI, Rytų Lietuvos srities štabo nariui.

Šiomet Lietuva, ypač gyvai Lietuvos šiaurės kraštas, mini 80-ąsias Broniaus Krivicko gimimo metines. Lapkričio 19 d. šia proga laikytos šv. Mišios Pasvalio šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje. Pasvalio Mariaus Katiliškio viešojoji biblioteka surengė konferenciją. Pranešimą „Bronius Krivickas – partizanas, poetas, politikas“ perskaitė istorikė Nijolė Gaškaitė-Žemaitienė, „Bronius Krivickas lietuvių literatūros istorijoje“ – literatūrologas dr. Giedrius Viliūnas. Literatūrologo, B. Krivicko kūrybos tyrėjo Virginijaus Gasiliūno pranešimo tema – „Broniaus Krivicko kūryba: bandymas šį tą apibendrinti“. Per konferenciją Rezistencija ir kultūra – dvi istorinės atminties gaivinimo gairės, 1998 m. liepos 8–12 dienomis Druskiniukuose, surengtą I laisvės fondo M. K. Čiurlionio memorialiniame muziejuje,

Nežinomas Lietuvos savanoris

dimo nepasitvirtino:

b) iš 40 000 Vilniaus ghetto uždarytų abiejų lyčių žydų teliko 10 000. Žinios iš šios vasaros. Jų dalis liko išgabenta fronto darbams (traukiniai A), dalis išgabenta nežinia kur (traukiniai B);

c) per 1940 m. Velykas naciai buvo inscenizavę žydų pogromą Varšuvoje. Pogromą vykdė lenkai. Nacių policija žydus „gynė“. Pogromas buvo vokiečių filmuojamas;

d) apie Kauno ir Šiaulių ghetto d-ras R. žinių neturi; e) jo nuomone, lenkai turi labai gerą informaciją iš Europos. ISC, f. 1, ap. 1/7, b. 134/31. Mašinraštis, originalas. 3 lapai.

V. Abraičio, K. Strumskio ir J. Sagio laiškas K. Karpiui
apie Amerikos lietuvių centro steigimą

Mr. K. S. Karpius 1943 m. balandžio 30 d.

Cleveland, Ohio

Gerbiamas,

Vakar gavome Jūsų laišką. Šiandien jį svarstome ir atsakome: jei iš vienos pusės Jums mūsų kvietimas konferencijon „gana keistokas“, tai, turime prisipažinti, kad iš antros pusės Jūsų laiškas mums labai labai sunkiai suprantamas. Tikslu išsiaiškinti atsakome:

1. Mes konferencijoje nemanome steigti jokios naujos organizacijos ar fondo. Iš kvietimo aiškiai matyti, kad tik norime palaidas tautines organizacijas ir daugelį gerų pavienių tautininkų suburti draugėn.

2. Kvietime matyti, kad mes, „jei jėgos ir sąlygos leistų, norime matyti visos Amerikos vieną stiprų tautininkų centrą“. Jūsų kaltinimas, kad mes nekalbame apie bendrus tautininkų reikalus Amerikoje, o tik rytinius, kad centras būtų Brooklyne – yra aiškus prasišlenkimas su tiesa, ir šiaandien tik galima pakartoti, kad mūsų tikslas yra vienas: vieną kartą ant visados susitarti visiems tautininkams.

3. Jūs mūs konferencijos prasmę ir tikslą kiekvienoje laiško (nukelta į 4 psl.)

■ Texas gubernatorius George W. Bush ir Arizonos senatorius John McCain yra praktiškai vienodai populiarūs tarp Michigan valstijos rinkėjų. Tai rodo vasario 21 d. paskelbti "Reuters" užsakytos apklausos rezultatai.

■ Rusijos kariškiai įsitikinę, kad Čečėnijoje kovotojams jau nebepavyks surengti plataus masto kovos veiksmų prieš federalines pajėgas. Kaip pranešė vasario 22 d. agentūrai "Interfax" jungtinės grupuotės štabo pareigūnai, šiuo metu pagrindinės čečėnų kovotojų pajėgos patikimai užblokuotos Argūno tarpukalnėje.

■ Baltarusijos visuomeninių ir politinių jėgų dialogas turi prasidėti nuo šių metų kovo 1 d. Tai Minske vasario 22 d. pareiškė Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka, kalbėdamas pasitarime "Dėl pagrindinių valdžios veiklos krypčių 2000 metų parlamento rinkimams pagal tarptautinius standartus užtikrinti".

■ Ukrainos prezidentas Leonidas Kučma, vasario 22 d. šalies parlamente skaitydamas metinį pranešimą, išdėstė požiūrius, kuriais bus grindžiama valdžios politika per artimiausius penkerius metus. Prezidentas pažymėjo, kad svarbu "suderinti nacionalinę idėją su žmonijos raidos kryptimis ir principais".

■ Pirmą kartą per pastaruosius dvejus metus Lenkijos Kairiųjų demokratų sąjungos (KDS) šalininkų gretos išaugo iki 44 procentų. Tokius naujausius visuomenės apklausos duomenis pateikė laikraštis "Rzeczpospolita". Valdancioji koalicija - "Solidarumo" rinkimų akcija (SRA) ir Laisvės sąjunga (LS) - velkasi toli užpakalyje. Už SRA parlamentą rinkimų atveju dabar balsuotų vos 19 proc. rinkėjų, o už LS - 12 procentų.

■ Kosovo taikdariai kovo 20-21 d. ėmė krėsti etniniu pagrindu susiskaldžiusį Kosovo Mitrovicos miestą, ieškodami ne teisėtai laikomų ginklų. Tuo tarpu dešimtys tūkstančių albanų pradėjo eitynes iš sostinės Prištinos, skelbdami lozungus už taiką ir vienybę.

Lietuvos kelias į Vasario 16-ąją

Prof. Edvardas Gudavičius

(pradžią praeitame numeryje)

Pirmą kartą žmogaus protas įdiegė šiam apkasų voratinklyje pramoninę masinio žudymo industriją. Pasaulinį karą parengė ir suplanavo kabinatinė imperijų politika. Pilkąją patrankų mėsa vedė karininkų karo kasta, didesnėje imperijų dalyje išsiskirdama savo kilme. Po sėkmingų operacijų kilmingieji generolai rengdavo šiems karininkams banketus, atitraukdami juos nuo tiesioginio darbo ir tuo pasmerkdami alkanus kareivius papildomiems chaoso vargams. Visa tai visados būdavo seniau, visa tai vyko dar ir dabar. Tarpukario lietuvių novelistika ir latvių tapyba išmintiniais kūriniiais pavaizdavo tai, ką jautė šių tautų žmonės, carinio stratego Michailo Dragomirovo žodžiais tarant, pavertę *šventąją gyvulių pilkumą*, o nemirtingasis Šveikas palaidojo imperijų idealus neatremia pajuoka. Ir turbūt dėsninga, kad tokia kandi imperijų politikos savyra gimė būtent Vidurio Europoje. Vidurio Europa buvo tas karštasis taškas, kuriame tautų apsisprendimo principas, išreikštas Jungtinių Amerikos valstijų *Nepriklausomybės deklaracija*, tapo viso regiono būties programa. Ši programa žymėjo ir moderniosios lietuvių tautos raidą. Dešimtmetis po spaudos draudimo panaikinimo išsiskyrė itin sparčiai ir visapusiška pažanga. Prasidėjo karas sutrukdė Lietuvos autonomijos projekto svarstymą Rusijos valstybės dūmoje, bet ir naujieji okupantai, pergalingai jai kaizerio kariuomenei įstrigę frontuose, buvo priversti pradėti derybas dėl Lietuvos ateities su jos atstovais. Imperijos išsikvėpė. Net demokratinės Prancūzijos *tigru* Georgesui Clemenceau teko griebtis kraštutinių priemonių, sušaudant atsakančių į frontą eiti pulkų kas dešimtąjį kareivį. Aklosios Fortūnos svarstyklių lėkštė persvėrė galingiausios Naujojo pasaulio šalies, greta mažutės Šveicarijos išugdžiusios pilietišiausią visuomenę žmonijos istorijoje, įsikišimas. 1918 m. pradžioje buvo paskelbti Thomaso Woodrowo Wilsono *14 punktų*, išdėstę naujas, labiau atitinkančias pasiektus žmonių santykių poslinkius, nuostatas. Šie punktai numatė suteikti nepriklausomybę tik Lenkijai, bet tuo buvo pralaužti ledai šalinant ir kitas imperijų politi-

kos pasėkas. Karo baigtis, lėmusi Vidurio Europą pasidalinusių imperijų krachą, šią nuolaidą tautų apsisprendimui pavertė grandinine reakcija. Kaip Netimero krikštas užbaigia atsirandančios Vidurio Europos valdovų ir vadų krikštų seką, kaip Štrasburgo šv. Petro bažnyčios freska XIV - XV a. sandūroje užfiksuoja Lietuvą Europos tautų žygyje prie Kristaus kryžiaus, taip vasario 16-osios aktas įsijungia į politiška atgimtančios Vidurio Europos šalių nepriklausomybės deklaracijų gretą. Mes kalbame apie moderniąją lietuvių tautą XX a. pradžioje. Iš tikrųjų galime nurodyti tokio lygio ir tokios struktūros požymius. Bet šie požymiai kartu parodo, kokia glėžna buvo toji struktūra. Negausi lietuvių inteligentija pačioje Lietuvoje buvo praretinta, jos daliai nuo karo pasitraukus į Rusiją. Žmonės, sudarę Lietuvoje Tarybą ir skelbiantys šalies nepriklausomybę nepalankiomis sąlygomis, turėjo tai deklaruoti labai apgalvotai, suderindami priešingos prasmės postulatų ir pajungdami juos visiško tautos suverenumo ir neapriboto valstybingumo idėjai. Jie žinojo darą nepaprastai atsakingą žingsnį, žymintį bei lemiantį tolesnę įvykių raidą ir tuo pačiu istorinį Lietuvos likimą. Jie buvo tik atsitiktiniai, neturintys patyrimo politikai, kurių išsilavinimas nedaug teatitiko valstybės veiklų kvalifikaciją. Ekspertai jų nekonsultavo, jie turėjo patys surasti reikiamus žodžius ir išsireikškimus, lemsiančius skelbiamą politinės manifestacijos akto veiksmingumą, savorį ir iš to išplaukiančią galią. Ir jie tuos žodžius surado. 1789 m. *Zmogaus ir piliečio teisių deklaracija* sudarė 17 straipsnių. T.W.Wilsono *14 punktų* skaičių nusako pats jų pavadinimas. Daug postulatų išvardija ir 1776 m. *Jungtinių Amerikos valstijų nepriklausomybės deklaracija*. Vasario 16-sios aktas telpa viename puslapyje, kurio beveik pusė skirta parašams, o iš keturių teksto pastraipų Lietuvos valstybingumo dispozicijai skirtos tik dvi. Abi šios pastraipos išreiškiamos tik vienu sakiniu. Leisiu sau šias pastraipas pacituoti: "Lietuvos Taryba, kaip vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdamos pripažintą tautų apsisprendimo teise ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsejo mėn. 18-23 d.

1917 metais, skelbia atstatant nepriklausomą demokratinius pamatus sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis. Drauge Lietuvos taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau sušauktas steigiamasis seimas, demokratiniu būdu visų jos gyventojų išrinktas". Vertinant politines deklaracijas, paprastai žiūrima į tai, ką jomis reikėjo pasakyti ir kas buvo pasakyta. Pradėti analizuoti vasario 16-osios aktą reikia priešingai: ieškant to, ko jis nepasako. Jaunos moderniosios lietuvių tautos savimonė rėmėsi dviem principais - tautų apsisprendimo teise ir ikuiniinio Lietuvos valstybingumo istorine tradicija. Vasario 16-osios akto dispozicijoje ne pastraipos skirtos šiems principams, o pastarieji skiriami pastraipoms, t. y. kiekviena jų šiais principais remiasi, bet tai daroma kita plotme. Kitaip sakant, principai išreiškiami aktualizuotai, maksimaliai pritaikant jų išraišką esamai situacijai, konkretizuojant jų galiojimą tiek šiam momentui, tiek ir ateities perspektyvai. Tokį elgesį diktavo istorinė Lietuvos specifika ir Lietuvos taryba tai puikiai suprato. Ji orientavosi ne į kažkiek žinomą unijinį, o į pasaulio pamirštą ankstyvąjį Lietuvos valstybingumą. Bet pasaulis pastarojo priminimą laikė tik nafalinu atsiduodančia iliuzija. Trumpai ir koncentruotai išreiškianti prancūzų visuomenės požiūrį mažoji Larousse enciklopedija (1906 m. leidimas) Lietuvą apibūdina kaip Rusijos aneksuotos senosios Lenkijos provinciją. O 1926 m. išleista ta pati enciklopedija tokia perspektyva nušviečia jau egzistuojančios Lietuvos valstybės istoriją. Tuo tarpu aprašant Lenkiją, Lietuvos valstybingumas nurodomas, paminint Jogailos tapimą Lenkijos karaliumi. Štai šitaip pasaulio suvokiama senąją Lietuvos valstybingumą turėjo įvertinti vasario 16-sios akto signatarai. Jis buvo atrama ir pačiam naujamam Lietuvos valstybingumui. Apsisprendimo teisė šiuo atveju galėjo būti panaudota ir prieš lietuvių, lenkų veikėjai jau dirbo šia linkme. Signatarai šį painų mazgą atrišo dviem formuluočėmis. Aktas

skelbė, kad nepriklausoma valstybė atkuriamą (atstatomą), ir kartu buvo nurodoma, jog ji "atskiriama nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis". Pastaroji formuluočė gynė Lietuvą ir nuo Vokietijos pretenzijų, galėjusių sekti iš 1917 m. gruodžio 11 d. susitarimo. Taip buvo įvertinta praeitis, dabartis ir ateitis, taikant tautų apsisprendimo principą. Bendriausią valstybingumo ir apsisprendimo dermės principą skelbė valstybės atkūrimas demokratiniiais pagrindais (pamatais), o šiai trafaretinei deklaracijai konkretų turinį suteikė nurodymas, kad patį valstybės struktūros ir jos ryšių pobūdį turės nustatyti demokratiškai išrinktas steigiamasis seimas. Vasario 16-osios akte nekalbama apie valstybės sienas, bet yra akivaizdu, kad jos turėjo atitikti lietuvių etninę teritoriją. Tačiau ši teritorija nebuvo vienalytiškumą nebuvo galima kalbėti, siekiant bent minimalių istorinės Lietuvos ribų. Apie Vilnių akte užsiminta ne šiaip sau: jo būtinai reikėjo, norint pasiremti Lietuvos valstybės istoriškumo argumentu. Visų gy-

ventojų išrinkto steigiamojo seimo lemiama balsas vienu metu turėjo išspręsti ir lietuvių tautinės valstybės, ir tautinių mąžumų gyvavimo teisių klausimą. Demokratijos šydu savo tautines problemas dangstė ir imperijos. Lietuvos valstybingumo aktas nurodė, kad ši problema turi būti sprendžiama ne daugiatautės didvalstybės, o tautinės valstybės mastu, nepaverčiant tautų tautinėmis mažumomis ir suteikiant kiekvienai tautai galimybę turėti savo namus, neverčiant jos gyventi valdančios tautos komendanto prižiūrimame tautų bendrabutyje.

Šis signatarų sprendimas ypač reikšmingas, nes stumiamas iš žmonijos istorijos kabinatinė politika labai greitai suskato savaip pasinaudoti tautų apsisprendimo idėja. Savo metu Berlyno kongrese Otto Bismarck piktinosi, kad kažkokių Padunojo aviganių reikalai sutrukdė jam pasinaudoti geriausiu atostogų laiku. XX a. pradžioje politikai labai pamėgo žodelį *balkanizacija*, bet jis gi atsirado dėl to, kad Balkanuose kelis šimtmečius nebuvo

(nukelta į 5 psl.)

Laisvės statula Kaune

V. Kapočiaus nuotr.

ALISA RUPŠIENĖ

Išėivijos organizacijų vaduojamoji veikla. Šaltinių publikacijos

4

(atkelta iš 3 psl.)

dalyje, atrodo, esate supratę, kai rašote: „maži nesusipratimai arba tam tikri tikslai būtų galima išdiskutuoti konferencijoje ir, jei galima, sudaryti bendrą Amerikos lietuvių tautininkų centrą, kaip ir pas mus apie tai kalbama ir matoma tam reikalas. Suvažiavimas galėjo būti šaukiamas ir bendrai“.

Mes tik su šia Jūsų laiško vieta pilnai sutinkame ir sakome ir tikrai tuo tikslu kviečiame šių metų gegužės 30 dieną atvažiuoti padiskutuoti tai su mumis.

Pakartojame, kad nei vieno fondo, nei organizacijos, nei užsispyrimo, kad centras būtų Brooklynne, nei ką nors palikti už tvoros neturime mintyje; dėl to ponas Karpius turi būti tikras.

Pono Prezidento A. Smetonos nekviečiame tikslu surinkti savo nesteigiamam fondui pinigų, o žinodami visą padėtį pilną Pono Prezidentą kviečiame tautininkų konferencijon kaip Lietuvos Respublikos Prezidentą ir seniausią tautininką parodyti Amerikos lietuviškoje ir amerikoniškoje visuomenėje, kad yra labai daug žmonių, kurie pripažįsta Jį kaip Lietuvos simbolį ir kaip Lietuvos atstatymo darbo ašį, apie kurią šis darbas turėtų sukintis.

Kaip ir kitais atsitikimais jau yra parodę, taip ir šį kartą senasis Brooklynas ir knygos „Timeless Lithuania“ reikale neatsilikis nuo kitų.

Su tikra pagarba V. Abraitis
K. Strumskis
J. Sagys

ISC, f. 1, ap. 1/7, b. 292/60. Mašinraštis, originalas. 1 lapas.

P. Žadeikio laiškas L. Simučui apie sumanymą išleisti trijų Baltijos tautų emigrantų organizacijų memorandumą

Lithuanian Legation
Washington, D. C.
1946 m. lapkričio 30 d.
Nr. 1875

Ne spaudai
p. L. Simutis,
ALT Pirmininkas,
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago 8, Ill.
Gerbiamaiai,

Norėčiau šiuomi pranešti, kad Londono lietuvių tarpe yra gimęs sumanymas, kad trijų Baltijos tautų emigrantų organizacijos, kaip esančios Šiaurės ir Pietų Amerikoje, Anglijoje ir Europos kontinento, susitarusios tarp savęs parašytų trumpus memorandumus dėl įteikimo Taikos Konferencijai (kuri darys sutartį su Vokietija) organizuotai, tai reiškia vienkartinį padarant memorandumą-sant-rauką. Šis reikalas, be abejo, yra skubus, nors įteikimo to supermemorandumo nėra vieta ir nėra laikas dar tiksliai nežinoma. Pareiškimai gal turėtų būti 3-se originaluose; jų tekstai būtų neidentiški, tik pasisakyti dėl esmės vienuodu tikslų (ką sumanytojai turi omeny). Esą mintis remiama latvių ir estų visuom. sluoksniu.

Amerikos padangėje, kaip žinote, centralinių organizacijų yra daugiau negu viena: be ALT, LVS, yra dar juk KV, Baltic American Society, Estų Pasaulinė Sąjunga, Latvių centrinė draugija ir kitos. Atrodo, kad iniciatyva tokį sumanymą įvykdyti turėtų tekti bent dviem Amerikos lietuvių labiausiai pasižymėjusioms organizacijoms.

Kaip nusistatysite dėl reikalo ir dėl būdo, tikiuosi, man ar Londonan pranešite.

Su geriausiais linkėjimais Jūsų P. Žadeikis

Lietuvos Atstovas

ISC, f. 1, ap. 1/7, b. 2726/373. Mašinraštis, originalas. 1 lapas.

VLIK'o 1949 m. pareiškimas lietuviams Vasario 16-osios proga

Lietuviai,

Jau penktą kartą minime Lietuvos Valstybės atstatymo - 16 Vasario - šventę, būdami atskirti geležine uždanga nuo savo Gimtosios Žemės ir net negalėdami susisiekti su Tėvynėje pasilikusiais broliais ir seserimis. Tėvynėje vyksta negailestingas persekiojimas, fizinis lietuvių Tautos naikinimas ir trėmimas, kuris taip pat reiškia nors ir lėtą, bet tikrą mirtį tolimose Sibiro taigose. Tatai daroma XX amžiuje, kada tarptautinis teismas pasmerkė nusikaltimus prieš žmoniją, kada Jungtinių Tautų Organizacija savo paskutinėje sesijoje priėmė žmogaus teisių deklaraciją ir pasmerkė genocidą. 16 Vasario šventės proga mes siunčiame kovojantiems ir persekiojamiems tautiečiams Tėvynėje ir ištėrime savo gilią brolišką užuojautą, išpareigodami nenuilstančia energija tęsti kovą ligi pergalės.

Pasaulinės politikos raida vystosi mūsų naudai, mūsų prietelių ir užtarėjų skaičius gausėja, papildydamas mūsų pačių kovotojų eiles. Ateitis mums teikia daugiau išsilaivinimo vilčių, bet ir šiandien dar nežinome, kada laimėsime ir galėsime grįžti į savo išlaisvintą Tėvynę. Gyvenamasis momentas mums stato visą eilę naujų uždavinių, kuriuos sėkmingai spęsdami turime dalyvauti visi, neatsižvelgiant kur begyventume ir kokią pasaulėžiūrą išpažintume.

Sunki ir nelygi Lietuvos laisvinimo kova reikalauja iš mūsų sutelkti visas gyvąsias jėgas ir vieningai dirbti. Visi tą darbą trukdantieji kluviniai turi būti iš mūsų tarpo pašalinti. Šiandien mes turime ieškoti ne to, kas mus skiria, bet to, kas mus jungia. Tik suburtomis jėgomis veikdami mes laimėsime. (bus daugiau)

Sveikatos kertė

Artritas

Nepriklausomai nuo amžiaus kiekvienas iš mūsų laikui bėgant pajuntam skausmų skausmelių. Viena iš priežasčių, sukeliančių skausmą, yra artritas. *Arthron* - graikiškas žodis - sąnarys, *itis* - uždegimas. Taigi artritas - sąnarių uždegimas. Yra daug priežasčių, kurios sukelia vienokią ar kitokią uždegimą. Pagrindinės: įvairios ligos, sužeidimai ir susidėvėjimas - degeneracija. Taigi ir artritą dažniausiai sukelia tos trys priežastys.

Šiuo metu yra arti šimto artritų formų. Daugiausia paplitusios yra trys: vadinamos *degeneratyvinis osteoarthritis*, *rheumatoid arthritis* ir *gouty arthritis* - podagra. Vyresnioji karta Lietuvoje ir čia, išėivijoje, visus sąnarių skausmus vadino ir tebevadina reumatu. Tai netikslu.

Degeneratyvinis - susidėvėjimo artritas yra senėjimo rezultatas. Daugiausia serga vyresnio amžiaus žmonės, nors pasitaiko ir jaunesniems. Moterys serga dažniau. Degeneratyvinis artritas dažniausiai paveikia didžiuosius sąnarius: strėnas, kelius, o ypač nugarkaulį. Kaulų galūnės yra padengtos kremzle. Ilgainiui susidėvi - "gyvas" kaulas trinasi į kitą "gyvą" kaulą ir sukelia skausmą.

Su nugarkauliu yra truputį kitaip. Nugarkaulis yra ilgas vamzdis, sudarytas iš atskirų slankstelių, per kuriuos eina nervų pluoštas - *spinal cord*. Kur slanksteliai susijungia, yra angos, per kurias iš nervų pluošto išeina atskiri nervai į atskiras kūno dalis. Ilgainiui, kai kremzlė nusitrina, tose angose atsiranda kaulinių ataugų - "osteo-fitytų", kurios, dirgindamos nervą, sukelia skausmą. Taigi, kai žmogui skauda koją, petį ar strėnas, gali būti, kad priežastis yra nugarkaulyje.

Viskas komplikuojasi, nes gana dažnai ir nugarkaulis - kakle ar nugaroje, o ypač strėnų, pradeda skaudėti: nusidėvėję visus slankstelių paviršius.

Gydymas. Pirmiausia nereikia keisti kasdieninės gyvenimo eigos, kad ir skauda, gyvenkite, kaip gyvenote, nepasiduokite ligai. Bet venkite sunkių darbų, ypač svarbu nekilnoti sunkiai, kelti galima ne dau-

giau kaip 20 kg. Lengva mankšta, plaukimas, karštas dušas (jokiu būdu ne šaltas), karšta cirkuliuojanti vonia.

Vaistai. Jų yra daug, ir jų gydytojas išrašys jums tinkamiausius, nebijokit saikingai gerti aspirino. Gandas, kad aspirinas kenkia, jau paneigtas. Labai padeda, bent remiantis mano patirtimi, kai su vaistais vartojate ir salierų sėklas (*Celery seeds*), kurių galima pirkti sveiko maisto krautuose.

Paskutinė priemonė - sąnarių pakeitimas dirbtiniais. Nugarkaulio slanksteliai dar nekeičiami, o visi kiti dideli ir maži sąnariai keičiami, tik tai brangiai kainuoja.

Rheumatoid arthritis - sisteminė liga. Diagnozė nustatoma kraujo tyrimais, nustatomas Rheumatoid faktorius. Priežastis nežinoma, manoma, kad genetinė. Dažniausiai pažeidžia mažuosius sąnarius, ypač rankų pirštus. Šia liga serga ir jauni, ir senesni žmonės: viena mano pacientė buvo 12 metų.

Gydymas - simptominis, tai reiškia, kad ligos nemokama pagydyti, tik galima palengvinti simptomus. Beje, prirašomas ir auksas gryniausia forma. Neseniai pradėtas naudoti vaistas, kuris labai suvaldo simptomus, bet turi kitų nemalonių pasekmių. Vaistas buvo surastas vėžiui gydyti.

Podagra sukelia, kai organizme susidaro šlapimo rūgšties perteklius. Čia vyrai pralenkia moteris. Niekad neužmiršiu, kai per studijas vidaus ligų profesorius, kalbėdamas apie podagrą, pasakė, kad į podagrą daugiausiai linkę vyrai po 30 metų, mat jie mėgsta gerą valgių ir gerą gerimą, ypač raudoną vyną. Tai dažniausiai inteligentai ir dažnai labai seksualūs. Svarbiausia, kad pacientas, kurį profesorius pristatė, buvo dvasininkas, o pacientą pasirinko studentai. Kitą dieną profesorius mus išbarė.

Gydymas - gerai veikiantys vaistai ir dieta. Kiti du aspektai tegu lieka. Artritas - labai jau didelė problema. Pirmiausia reikia nustatyti, kas jį sukėlė, o tu sukėlėjų, kaip matome, yra labai daug ir įvairių. Po to galima gydyti ligą.

Alfonsas Valiūnas

Garbės konsulo pareigas pradeda eiti Stanley Balzekas

JAV valstybės departamentui išdavęs egzektivatūrą, oficialiai garbės konsulo pareigas Palm Beach (Floridos valstija) pradeda eiti Stanley Balzekas. Įgaliojimo raštus dėl Stanley Balzeko paskyrimo garbės konsulu St. Petersburg Uždienio reikalų ministras pasirašė praėjusiais metais.

Du verslo vadybos ir rinkodaros magistro laipsnius turintis Stanley Balzekas yra žinomas Chicagos verslininkas ir aktyvus visuomenės veikėjas. S.

Balzekas įkūrė daugelį kultūrinio pobūdžio organizacijų, taip pat ir Lietuvos kultūros Balzeko muziejų. S. Balzekas gimė Chicagoje, verslininkų ir aktyvių visuomenininkų šeimoje.

Oficialiai garbės konsulatą Palm Beach numatoma atidaryti kovo mėn. viduryje, minint 10-ąsias Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo metines.

Lietuvos Respublikos ambasados Washington, D.C., Spaudos skyrius

Ir romantika, ir uždarbis

Rumšiškėse septyniolikmečiai jaunuoliai talkina medžiotojams. Nuo pats ankstyvo ryto iki sutemų jaunuoliai klampuoja po miškus ir varo žvėris. Dalyvauti medžioklėse su dėde vienas jaunuolis atvažiuoja net iš Kauno. Grižęs draugams miestiečiams pasakoja savo neįprastus įspūdžius, tačiau kai kurie draugai mano, kad šeštadienį galima praleisti prasmingiau - pavyzdžiui, ilgiau pamiegoti, žiūrėti televizorių. Medžioklėje jauniems varovams vadovauja už juos atsakingas vyras. Jis pasirūpina, kad vaikinai išsiričiuotų 80 - 100 metrų

atstumu. Varovo darbas - loti, šaukti ir visaip kelti žvėris. Tuo pačiu jie turi stengtis nepasimaišyti medžiotojui ir netapti jo taikiniu. Be to, kartais tenka saugotis sužeisto žvėries. Be romantikos, jauniems varovams svarbu ir uždarbis. Kai, kaip pinigų užsidirbti beveik neįmanoma, 60 litų per mėnesį yra nemažai. Už pribaitą laimikį galima gauti dar 20 litų. Tačiau jaunuoliai, per visą dieną miškais ir laukais sukoję kelias dešimtis kilometrų, vakare net į šokių nueina, kur kartais ir išleidžia uždirbtus 15 litų. **Lietuvos rytas**

Žirniai prie alaus

4 porcijoms paruošti reikia:

2 stiklinių žirnių (neskaldytų!)

1 svogūno

½ svaro rūkytos kiaulienos šoninės arba karkos

Žiupsnelio pipirų bei druskos

Aliejaus kepinui

Gaminimo receptas

Žirnius (neskaldytus) per naktį išmirkome ir verdame pasūdytame vandenyje (naudokite tokią proporciją: 2 dalys žirnių - 3 dalys vandens) ant vidutinės liepsnos tol, kol žirniai suminkštės. Svogūną susmulkiname ir pakepame aliejuje, kol pagels. Rūkytą kiaulienos šoninę supjaustome šiaudeliais ir pakepame keptuvėje. Jei naudojate rūkytą karką, supjaustykite ją kashio dydžio gabaliukais ir virkite kartu su žirniais. Žirnius sudedame į lėkštę, ant viršaus uždedame pakeptus svogūnus ir šoninės. Skanaus!

Pastaba: Amerikos parduotuvėse yra sunkiau įsigyti neskaldytų žirnių. Kaip pakaitalą galima naudoti skaldytus (split) žirnius. Jų nereikia mirkyti, nes jie labai greitai suverda. Stenkitės nepervirti, kad nepasidarytų košė. Originaliuose receptuose yra naudojamos rūkytos kiaulės ausys, uodegos arba kijos. Jų taip pat neužtiksite visose parduotuvėse. Kaip pakaitalą naudokite rūkytą kiaulienos šoninę ir (arba) karką, kurias pamtina pirkti vokiečių, lenkų arba lietuvių maisto prekių parduotuvėse.

Lietuvos kelias į Vasario 16-ąją

(atkelta iš 4 psl.)

tautinių valstybių. Skelbdama visų šalies gyventojų išrenkamo seimo galias, Lietuvai Taryba numatė susitarimą su tautinėmis mažumomis, ką ir parodė tolesni jos veiksmai. Sudėtingiausias praeities palikimas Lietuvai buvo jos santykiai su Lenkija. Kodėl Lenkija nepriklausomybės paskelbimo sukaktį švenčia devyniais mėnesiais vėliau už Lietuvą? Lenkijai dar 1916 m. nepriklausomybės garantijas bvo suteikusi Austrovengrija, ji vienintelė buvo įtraukta į W. Wilsono 14 punktų, ji disponavo ginkluota legionų jėga. Ji galėjo laukti parankaus momento. Lietuvos Tarybai jokia geresnė perspektyva nesišypsojo, pralaiminčią Vokietiją galėjo pakeisti tik laiminčios Rusija ir Lenkija. Lietuvos Taryba turėjo išdrįsti ir ji tai padarė. Vasario 16-osios akto signatarai buvo labai drąsūs žmonės. Kelis mėnesius atrodė, kad šis aktas tėra tuščia deklaracija. Neseniai esame patyrę, kaip vyriausybės, skelbiančios žmogaus teises ir demokratijos idėjas, mažų tautų pirmiausia klausia, ar jų valdžios institucijos kontroliuoja savo teritoriją. Kuomet Lietuvos vyriausybė pradėjo šią teritoriją kontroliuoti, jos pusę jau spėjo okupuoti Sovietų Rusija. Ir čia po knygnešių turime kalbėti apie antrą moderniosios lietuvių nacijos fenomeną - sava-

norius. Keli ar keliolika tūkstančių savanorių - nedidelis skaičius. Ir istorikai turi pasakyti, kad gal ne mažesnė savanorių paskata buvo žadama žemė, kaip šių savanorių tėvų laikais sunku buvo atskirti knygų, cukraus ar degtukų kontrabandos paskatas. Tačiau esmė yra ta, kad tiek knygnešiai, tiek savanoriai už savo pečių jautė didelę žmonių paramą. Tai ir rodė, jog lietuvių buvo tauta, ir vasario 16-osios signatarai tai žinojo. Todėl jie nepabijojo, todėl jie žingsnis po žingsnio materializavo savo deklaracijos galią. 1918 metais parodė, kad Lietuvoje visados atsirastų ir bus palaikyti tokie žmonės.

Jokia statistika nepasakė ir dabar jau, žinoma, nepasakys, koks Lietuvos žmonių nušimtis palaikė Lietuvos Tarybą ir suorganizuotą Lietuvos kariuomenę. Yra aišku, kad Estijoje toks nušimtis buvo didesnis, o Baltarusijoje mažesnis. Negalima nematyti tų, kurie nepalaikė, kaip lygiai taip pat negalima matyti vien juos. Kalbant apie tautinę savimonę ir pačią tautą, šie nušimčiai, jeigu imama juos nustatyti, tėra vienas faktų, leidžiančių padaryti kur kas svarbesnę išvadą: ar palai-kančiųjų nušimtis lėmė šalies posūkį. Vasario 16-osios akto įtvirtinimas leidžia į tai atsakyti teigiamai. Tuo pačiu šis aktas tapo ir lieka svarbiausia Lietu-

Nauja sporto salė Lazdijuose

Neseniai Lazdijuose buvo pastatyta nauja sporto salė. Į atidarymo iškilmes susirinko daug svečių, o visi norintieji patekti net netilpo. Šis renginys, kaip joks kitas Lazdijuose, sustraukė 1500 žiūrovų. Pirmieji naująją sporto areną išbandė Marijampolės "Kraitėnės" ir Alytaus "Alitos" krepšininkai. Draugiškas rungtynes laimėjo alytiškiai. Kitą savaitę salėje prasidės Lazdijų rajono krepšinio čempionatas. Lazdijų sporto salės statyba kainavo apie 2.6 mln. litų, net 2 mln. litų iš savo biudžeto skyrė savivaldybė. Sporto salę statė bendrovė "Skirnuva". Artimiausiu metu mieste bus įkurtas ir Sporto centras. Lazdijų meras Artūras Margelis daugiausia prisidėjo, kad miestas pagaliau turėtų šiuolaikišką sporto salę. Jis, beje, turi viltį ateityje pasirūpinti ir plaukimo baseinu.

Lietuvos aidas

vos istorijos gaire. Jis įkūnijo lietuvių tautos, jau moderniosios nacijos pavidalą, sugrįžimą į pasaulio istoriją, savo vietos tarp pasaulio tautų išsikovojo. Reikia kalbėti būtent apie šią vietą, bet reikia ir visapusiškai suvokti šių vertybių prasmę. Tai ne tik raudonas kilimas, tiesiamas Lietuvos atstovams. Tai, visų pirma, galimybė geriau pasinaudoti visais žmonijos pasiekimais. Tai galimybė augti geriau gyvenančių žmonių skaičiui, greičiau šiam skaičiui pasiekiant gyventojų daugumos nuosimtį. Vien raudonu kilimu to nepasieksi, bet nepasieksi to ir be jo.

Pirmoji Lietuvos respublika įgyvendino vasario 16-osios akto nuostatas. Galima ir reikia svarstyti, kaip ir kiek gerai tai buvo padaryta. Daug kur gerai gyvenančių žmonių, demokratijos ir kultūros buvo kur kas daugiau negu Lietuvoje. Tačiau šių vertybių joje atsirado daugiau valdant svetimiesiems, daugiau negu kada nors praeityje. Tik šių vertybių suma išaugina pilietį. Daug ką galima tarpukario Lietuvai priskirti, bet pilietis joje išaugo ir visa naujausioji mūsų istorija tai įrodo. Ir pokario rezistencijoje, ir sausio 13-ąją Lietuva buvo viena, tačiau situacija skyrėsi. 1991 metais Lietuva atsilaikė ir pasaulio istorija nuvingavo ta, o ne kita kryptimi. Taip buvo atsakyta į klausimą "ką jūs duosite". Į jį atsakė žmonės žinojo, kad gina vasario 16-osios nuostatas.

"Lietuvių godos", Gudijos lietuvių laikraštis, remdamasis Lietuvos tautinių mažumų ir išėivijos departamento prie Lietuvos vyriausybės duomenimis, skelbia, kad Rusijoje, Lenkijoje, Gudijoje, Latvijoje, Ukrainoje ir kituose Rytų bei Vidurio Europos kraštuose mokslo metus pradėjo 80 įvairiausių pobūdžio lietuviškų mokyklų. Jose mokosi per 2300 mokinių ir dirba apie 130 mokytojų. Karaliaučiaus krašte vidurinėse mokyklose veikia lietuviškos klasės, kuriose kai kurie dalykai mokomi lietuvių kalba. Rygos lietuvių mokyklai valdžia perdavė buvusio darželio erdvas patalpas. Tautinių mažumų ir išėivijos departamentas šiais metais organizavo vaikų stovyklas Karaliaučiaus, Smolensko srityse ir Moldovoje. Užsienio lietuvių mokyklų mokytojų kursai. Departamentas už Lietuvos sienų lietuvių mokyklas aprūpina mokymo priemonėmis, literatūra ir spauda.

Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga (ALJS), kartu su Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga (PLJS), organizuoja dešimtąjį Pasaulio Lietuvių Kongresą Australijoje. Dešimtas PLJK vyks Sydnejuje ir Melbourne nuo 2000 m. gruodžio 22 d. iki 2001 m. sausio 11 d. Tikimasi, kad atvykus dalyvių iš įvairių pasaulio kraštų. Dalyvaujant kongrese jie turės progą susipažinti su Australijos žemynu.

Vasario 11 d. vizitą Washington susitikimu su JAV lietuvių organizacijų atstovais baigė Lietuvos Prezidento atstovas specialioms pavedimams Rolandas Paksas. Washington R. Paksas susitikimo su JAV Kongreso, Valstybės departamento ir Gynybos departamento pareigūnais, bendravo su JAV žiniasklaidos atstovais, dalyvavo JAV ir Baltijos šalių partnerystės chartijos antrosioms metinėms skirtoje konferencijoje. Susitikimuose su JAV kompanijų atstovais buvo aptartos Lietuvos-JAV ekonominio bendradarbiavimo perspektyvos. Susitikimuose R. Paksas pažymėjo, kad Lietuva ypatingą dėmesį skiria ir skirs strateginių užsienio politikos tikslų įgyvendinimui - narystei NATO ir ES bei gerų kaimyninių santykių plėtrai.

Lietuvos ambasadoje Washington, DC, vasario 11 d., įvyko Jurgio Bleikačio knygos "Algirdas Jakševičius - teatro poetas" pristatymas. Knygą pristatė Vytauto Didžiojo universiteto prof. Bronius Vaškevičius.

"Dainavos" vyrų oktetas šiais metais švenčia savo penketį. Norėdami įamžinti šią sukaktį, trys broliai - Darius, Audrius ir Marius Polikaiciai, Kastytis Šoliūnas, Marius Tijiūnėlis, Liudas Landsbergis, Aras Norvilas, Tadas Stropus ir Vidas Neverauskas prieš pat praėjusias Kalėdas išrašė savo pirmąją kompaktinę plokštelę, kurios sutiktuvės įvyko sausio 21 d. Lemonte, IL.

Detroito "Lietuviškų melodijų" radijo valandėlėje sausio 23 d. kalbėjo naujas Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas adv. Saulius Kuprys. Jis pranešė apie siekiamą paveikti Broadcasting Board of Governors, kad nebūtų nutrauktos lietuviškosios Amerikos balso ir Laisvosios Europos radijo laidos.

Sportininkas Antanas Bagdžiūnas, savo laiku daug prisidėjęs prie New Yorko Lietuvių Atletų Klubų veiklos, 1999 m. gruodžio 12 d. šventė 80-tą gimtadienį. Jis ir žmona a.a. Birutė (Kynastaitė) užaugino tris sūnus ir vieną dukrą, kurie irgi reiškėsi N.Y. lietuvių sporto veikloje, daug metų šoko Jadvygos Matulaitienės vadovaujamoje tautinių šokių grupėje "Tryptinis". Gimtadienio vakarą sušaukė Antanui vaišes, kuriose dalyvavo visi septyni Antano vaikaičiai, kiti šeimos nariai ir giminės. Nuotraukoje (iš k.): sūnus Paulius, duktė Dalia Šileikienė, Antanas Bagdžiūnas, sūnūs Giedrius ir Andrius

Teresės Landsbergienės nuotr.

Reikia paramos JAV lietuvių žinyno II tomui išleisti

Kaip žinoma iš spaudos, 1993 m. "Mokslo" leidyklos direktoriaus Zigmanto Pocius ir Lituanistiko tyrimo ir studijų centro Chicagoje pirmininko prof. dr. Jono Račkausko buvo sumanyta parengti ir išleisti enciklopedinį žinyną *JAV lietuvių*. Per dvejus metus Chicagoje buvo surinkta daug medžiagos. Centro darbuotojų ir būrio visuomenininkų padedami ją rinko enciklopedininkai Jonė Liandzbergienė, Jūratė Tamulaitienė ir redaktorius dr. Antanas Balašaitis. Iš periodikos ji buvo papildoma ir leidykloje. Surinktos medžiagos gausumas lėmė tai, kad Žinynas negalėjo būti išleistas viena knyga, kaip pradžioje manyta.

1998 m. Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas išleido I tomą - didelę 720 psl. knygą, apimančią raides A-M. Redaguojant Žinyną buvo parengta apie tris ketvirtadalius biografijų. Maketo rengėjas turėjo sustoti ties raide M.

Daryti aprašomų asmenų atranką, atsisakyti ar iki minimumo mažinti portretus, kad visi asmenys tilptų į vieną knygą, Žinyno rengėjai dabar išleis-tame I tome liko praleista ne viena svarbi biografija, nes kai kurie veikėjai iš kuklumo neat-siuntė anketų. Trumpindami būtume nuskurdinę leidinėli,

sumenkinę lietuvių išeivių kul-tūrinės, visuomeninės ir poli-tinės veiklos paveikslą, padarę žinyną vien išrinktųjų albumu.

Žinynas buvo palankiai su-tiktas Vilniuje ir JAV. Tai rodo PLB atstovo Lietuvai G. Žem-kalnio kalba pristatant knygą Leidybos institute, žurnalistų J. Žygo, P. Naujokaičio, A. Nako atsiliepimai "Drauge", istoriko kunigo V. Valkavičiaus anota-cija žurnale "Lithuanus". Insti-tutui atsiųsti atsiliepimai džiū-gina mus, kad pateisinome pre-numeratorių ir rėmėjų lūkesčius.

Vieni prenumeratoriai atsi-ėmė Žinyną, lankydami Vil-niuję, kitiems, gavęs 8 dol. čekį siuntimo išlaidoms, išsiuntė Leidybos institutas. Nuo 2000 m. vasario 1 d. padidėjus siun-timo išlaidoms, iš prenumera-torių lauktume jau 10 dol. čekio. Nemažai egzempliorių prašė atsiųsti ir jo neprenumeravusie-ji. Tačiau, matyt, dėl pakartoti-no priminimo stokos JAV lie-tuvių spaudoje, dar turime ke-lis šimtus neparduotų egzem-pliorių. Neprenumeravusieji, bet norintys gauti žinyną turi atsiųsti 35 dol. čekį Mokslo ir enciklopedijų leidybos insti-tutui adresu: *L. Asanavičiūtės 23, LT 2050 Vilnius*.

Žinyno rengėjai jaučia pa-reišką baigti leisti pradėtą veika-lą, juo labiau, kad niekas kitas nei JAV, nei Lietuvoje šio dar-

bo nepajėgs tęsti nei geriau, nei pigiau. Pusė II dalies biografi-jų jau parašyta, reikia finansi-nės paramos garantijos. Vieno iš Žinyno sumanytojų, J. Rač-kausko, teigimu, po parengia-mųjų darbų išlaidų Chicagoje ir Leidybos institutui I tomo ren-gimui ir spausdinimui 1997. 06. 01 perduoto 8000 dol. čekio jo žinioje esą likę dar 10,192 dol. Taigi tikrai labai nedaug. I tomo išleidimas Leidybos institutui kainavo 214,755, Lt, t.y. 53,688 dol. Beveik tiek pat lėšų reikė-tų ir Žinyno II tomui parengti ir išleisti. Leidybos institutas yra biudžetinė įstaiga ir neturi lais-vų apyvartinių lėšų, todėl turi-me jų sukaupti kitais būdais. 1998 ir 1999 m. kreipėmės į Lie-tuvių Fondą dėl paramos, bet jos negavome. Su viltimi dabar pra-šome paramos iš garbingojo me-cenato prelato Juozo Prunskio fondo.

Žinyno rengėjams yra žinoma keletas JAV lietuvių, ketinan-čių stambesne auka Žinynui pagerbti savo artimų žmonių atminimą. Gal šiai gražiai ini-ciatyvai pritartų ir aukomis Ži-nyno leidimą paremtų ir daugiau

tautiečių. Visi aukotojai, kaip rašoma I tomo paaiškinimuose, bus paminėti II tome.

Siekdami sukaupti lėšų II tomo rengimui spaudai ir spaus-dinimui, manome esant tikslin-giausia skelbti prenumeratą. Ži-nyno II tomas su atsiumtumu kainuotų 35 dolerius. Mielai pri-imsime ir aukas. Taigi laukiame prenumeratos čekių aukščiau minėtu adresu.

Norėtume tikėti, kad kilnios aukų dvasios vedami mūsų išei-viai, sukūrė įvairius fondus lie-tuvybei išlaikyti, teikti paramą atsikūrusiai nepriklausomai Lie-tuvai, susitelks dar vienai ne-didelei aukai, kad baigtu Žiny-nu būtų įamžinti ir ateinan-čioms kartoms primenami toli nuo Tėvynės atsidūrę, bet jos nepamiršę ir dėl jos laisvės veikę broliai ir seserys. Prenume-rata ir parama rodytų mums, kad Žinynas reikalingas ne vien Lietuvos mokslui, bet ir patiems JAV lietuviams.

Rimantas Kareckas, Mokslo ir enciklopedijų leidybos insti-tuto direktorius

Dr. Antanas Balašaitis, Ži-nyno redaktorius

Jaunimo ekskursijos į Lietuvą

LR švietimo ir mokslo vice-ministrė Vaiva Vėbraitė atsiun-tė LB Švietimo tarybai Tėvynės pažinimo ekskursijos vyresnio amžiaus moksleiviams organi-zavimo projektą. Pateikiame ekskursijos maršruto aprašymus bei dvi ekskursijos preliminar-ias finansavimo sąmatas.

Ekskursija: Vilnius-Kaunas-Palanga-Kuršių nerija-Klaipėda-Vilnius

Trukmė - 6 dienos
Laikas - 2000 m. birželio 19-24 d. arba birželio 26-30 d.
Dalyvių skaičius: 25 žmonės (dvidešimt du 15-18 metų amžiaus moksleiviai, 3 suaugę), arba 12 žmonių (dešimt 15-18 metų amžiaus moksleivių, 2 suaugę).
Transporto priemonė - auto-busas.

Pirma diena
Apžvalginė ekskursija po Vilniaus senamiestį. Prezi-dentūra arba Seimas, Univer-sitetas, Gedimino pilis, Arkika-tedros požemiai, Šv. Onos bažnyčia, Aušros vartai. Mu-ziejai (pasirinktinai).

Antra diena
Apžvalginė ekskursija po Vilnių. Televizijos bokštas. An-takalnio, Rasų kapinės. Išvyka iš Vilniaus į Trakus. Nakvynė

(dvi naktys) Lietuvos jaunimo turizmo centro viešbutyje Vil-niuję.

Trečia diena
Išvykimas iš Vilniaus. Sus-tojimas Kaune. Ekskursija po Kauno senamiestį. Čiurlonio, Karo muziejai. Kelionė į Pa-langą sustojant prie Panemunės pilių.

Ketvirta diena
Palanga. Poilsis prie jūros. Ekskursija po Palangą. Gintaro muziejus. Nakvynė Palangos poilsio namuose.

Penkta diena
Kelionė į Kuršių neriją. Juod-krantė, Nida. Grįžtant į Palangą, ekskursija po Klaipėdos sena-miestį. Nakvynė Palangos poil-sio namuose.

Šešta diena
Kelionė į Vilnių. Pakeliui ap-silankoma Kretingos žiemos sode, muziejuje, Salantuose, Orvydų sodyboje, netoli Šiaulių esančiame Kryžių kalne. Na-kvynė Lietuvos jaunimo turiz-mo centro viešbutyje Vilniuję.

Ekskursijos maršrutus ir truk-mę iš anksto susitarus galima keisti pagal ekskursijos dalyvių pageidavimus.
Ekskursijos dalyviams pagei-daujant, vakarais galima orga-nizuoti vakarones su Lietuvos mokyklų moksleiviais, išvykas į koncertus, spektaklius.

SĄMATA (nurodytos kainos yra preliminarios)

Dalyvių skaičius: 12 (de-šimt 15-18 metų amžiaus mok-sleivių, 2 lydinčiai suaugę)
Dalyvių maitinimas: 25 Lt x 12 x 6 - 1800 Lt
Dalyvių nakvynė Vilniuję: 25 Lt x 12 x 3 - 900 Lt
Dalyvių nakvynė Palangoje: 35 Lt x 12 x 3 - 840 Lt
Muziejų lankymas: 20 Lt x 12 - 240 Lt
Ekskursijų aptarnavimas (gi-das): 500 Lt
Autobuso nuoma: 3600 Lt
Degalai (1500 km - 480 litrų): 1000 Lt

Iš viso: 8880 Lt
Ekskursijos kaina vienam žmogui - 740 Lt

Dalyvių skaičius: 25 (dvi-dešimt du 15-18 metų amžiaus

moksleiviai, 3 lydinčiai su-augę)

Dalyvių maitinimas: 25 Lt x 25 x 6 - 3750 Lt
Dalyvių nakvynė Vilniuję: 23 Lt x 25 x 3 - 1875 Lt
Dalyvių nakvynė Palangoje: 35 Lt x 25 x 3 - 1750 Lt
Muziejų lankymas: 20 Lt x 25 - 500 Lt
Ekskursijos aptarnavimas (gidas): 500 Lt
Autobuso nuoma: 4600 Lt
Degalai (1500 km - 480 litrų): 1000 Lt
Iš viso: 13975 Lt
Ekskursijos kaina vienam žmogui - 559 Lt

Susidomėjusieji moksleivių ekskursija gali kreiptis į Reginą Kučienę: 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441, USA, Tel/ fax: 708-301 6410; e-mail: kucai@worldnet.att.net

VILNIUS

Žiemos kainos pirmyn ir atgal spalio 1 -- kovo 31 išskyrus kalėdinį laikotarpį

New York \$406
Chicago \$450
Seattle \$560

Plius mokesčiai
Nuolaidos galioja ir iš kitų miestų

Vytis Travel

40-24 235 St.
Douglaston, NY 11363
Tel: 718-423-6161
800-778-9847
Fax: 718-423-3979

E-MAIL: VYTTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 1-888-205-8851

Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių pristatymas nuo DURŲ iki DURŲ
Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites, o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

ATLANTIC EXPRESS CORPORATION
FEBRUARY AND MARCH PICK-UP SCHEDULE

February 25	Philadelphia, PA	11-12 noon
February 26	Brooklyn, NY	12-1 pm
February 29	Putnam, CT	1-2 pm
March 7	New Haven, CT	12-1 pm*
	New Britain, CT	2-3 pm*
	Waterbury, CT	4-5 pm
March 9	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
March 10	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm
March 11		
March 21	New Haven, CT	12-1 pm*
	New Britain, CT	2-3 pm*
	Waterbury, CT	4-5 pm
March 23	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
March 24	Philadelphia, PA	11-12 noon
March 25	Brooklyn, NY	12-1 pm
March 28	Putnam, CT	1-2 pm

* - Pakeistos valandos

For more information please call:
1-888-615-2148 or 1-888-205-8851

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$368 r.t.

One way to Vilnius \$305

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

RigaVen Travel Inc.

• We have GREAT CRUISES •
• Tours to Ireland, Scotland, England and Europe
• Discover Costa Rica •

SPECIAL REDUCED FARES
to VILNIUS
starting at \$406.00

with
FINNAIR
"Call for Details"

Call
INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706
Tel. 516-665-4455 Fax 516-665-6164
1-800-291-8311
E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

EASTER CONTAINER TO LITHUANIA
LEAVES ON MARCH 14

MARCH PICKUPS

March 1	Kennebunkport, ME	12-1 pm
March 2	Brocton, MA	3:30-5:30 pm
March 3	Lowell, MA	12-1 pm
March 3	Nashua, NH	4-5 pm
March 4	Worcester, MA	12-3 pm
March 6	Putnam, CT	1-2 pm
March 6	Providence, RI	4-5:30 pm
March 7	Norwood, MA	6-7 pm
March 8	Cape Cod, MA	3:30-5:30 pm
March 9	Albany, NY	7-8 pm
March 10	Binhampton, NY	9-10 am
March 10	Scranton, PA	12-2 pm
March 10	Frackville, PA	5:30-6:30 pm
March 11	Philadelphia, PA	9:30-11 am
March 11	Brooklyn, NY	2-6 pm
March 11	Bridgeport, CT	8-9 pm
March 12	Waterbury, CY	11am-12:30pm
March 12	Hartford, CT	1-2 pm

Kviečiame visus taupyti ir skolinti iš
lietuvių įsteigto ir vadovaujamo

SCHUYLER SAVINGS BANK

24 Davis Ave.

Kearny, New Jersey 07032

Bankas švenčia 75-kerių metų sukaktį!

Pilnas ir draugiškas patarnavimas, įskaitant

*** Taupymo sąskaitas, sertifikatus ir IRA**
*** Čekių sąskaitas - asmeniškai ir komercines**
*** Paskolas - namų, namų remonto,**
Home Equity ir automobilių
*** ATM naują mašiną ir korteles**
*** Tiesioginį pinigų deponavimą**

Patogios darbo valandos,
pilnai Federalinės valdžios apdraustos sąskaitos
Kalbame lietuviškai...

Mūsų telefonai: (201) 991-0001

arba skambinkite mums nemokamai:

1-888-SCHUYLER (1-888-724-8953)

Lietuviai kovoja už savo teises savoje parapijoje

Šv. Antano parapija buvo įsteigta prieš beveik 90 metų šalia Chicagos esančiame Cicero mieste. Čia įsikūrė ir nemaža lietuvių, kuriuos 1949-50 metais papildė vadinamieji "dypukai", o pastaruoju metu čia nutūpė ir būrys naujai atvykusiųjų iš Lietuvos.

Tačiau nemaža mūsų senųjų tautiečių iškeliavo amžinybėn, išsikėlė į tolimesnius priemiesčius. Jų vietas kas metai užima iš kaimyninės Meksikos atvykstantys ispaniškai kalbantieji. Jų skaičius Cicero auga kaip ant mielių. Ypač jų gausėja šv. Antano parapijoje, kur prieš kokią dešimtmetį turėtos vienos pamaldos ispanų kalba, o dabar atėjusieji neišsitenka ir penkiose mišiose.

Prieš tris su puse metų čia atkeltas amerikietis klebonas kun. Jim Kastigar su savo padėjėju meksikiečiu kun. Marco Antonio Mercado sugalvojo lietuviams tikinčiuosius iš čia iškrausti, kad liktų daugiau vietos atvykėliams iš pietų.

Visą laiką lietuviai sekmadieniais turėjo 11 val. ryto pamaldas, o nuo kovo pradžios klebonas su savo talkininku lietuviams paskyrė 7:15 val. ryto laiką. Ir tai daroma sąmoningai, norint, kad tik mažiau mūsų tautiečių galėtų dalyvauti ir tokiu būdu gal net atsikratyti teisėms šios parapijos steigėjais, bažnyčios statytojais. Net užmūrytas paminklinis akmuo, kuriame buvo angliškai užrašyta, kad tai yra "Lithuanian" maldos namai. Ant parapijos pastato užrašai prikalti tik ispanų bei anglų kalbomis, parapijos biuletenio pirmame puslapyje irgi neliko vietos lietuvių kalbai...

Šitaip skaudžiai klostantis įvykiams, sudarytas lietuvių teisėms šioje parapijoje apginti komitetas, į kurį įeina: adv. Saulius Kuprys, dr. Petras Kisielius, kun. dr. Kęstutis Trimakas, Marija Remienė, Mindaugas Baukus, Aldona Zailskaitė. Tai plačiai žinomi žmonės ne tik Chicagoje, bet ir visoje Ame-

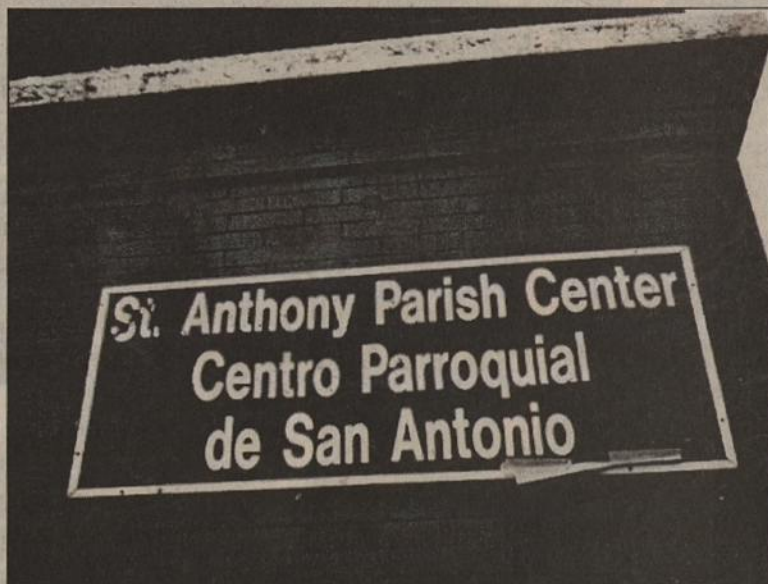
rikoje.

Sausio mėnesį šv. Antano parapijos bažnyčioje, tuoj pat po lietuviškų mišių, buvo sušaukti keturi tikinčiųjų susirinkimai. Į pamaldas ir susirinkimus yra susirinkę apie 300 žmonių, ir ne vien tik iš Chicagos bei apylinkių. Jie visi parėmė Cicero lietuvių norą išlikti savoje parapijoje ir bažnyčioje ne kampininkų padėtyje. Susirinkimų

metu yra kalbėję ir raginę nenusileisti mūsų žymūs tautiečiai iš kitur: Bronius Nainys, inž. Antanas Rudis, Algis Regis ir kiti.

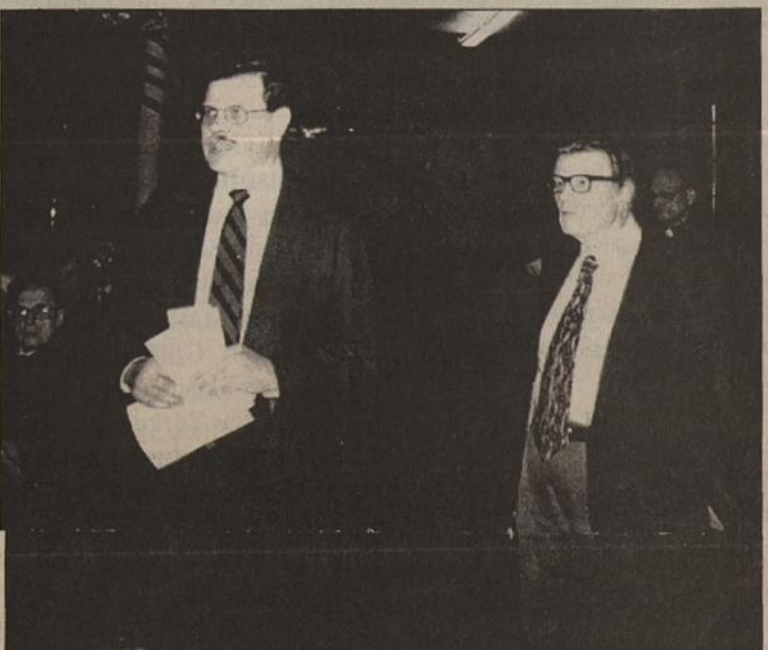
Ši kova dar tęsiasi. Visi lietuviai raginami sekmadieniais atvykti į 11 val. ryto pamaldas šv. Antano parapijos bažnyčioje Cicero mieste (15 Str. ir 50 Ave. kampas).

Ed. Šulaitis

Užrašė ant šv. Antano parapijos buvusios mokyklos pastato lietuviškai žodžiu dabar jau nėra vietos

Ed. Šulaičio nuotr.

Cicero lietuvių tikinčiųjų teisėms šv. Antano parapijoje apginti komiteto nariai: Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos ir ALTo pirm. adv. Saulius Kuprys ir dr. Petras Kisielius

Ed. Šulaičio nuotr.

Š. m. sausio 30 d. Detroite buvo pagerbtas prof. dr. Justinas Pikūnas, minint jo 80-tuosius gyvenimo metus ir 50 metų jo akademiko-psichologo veiklos sukaktį. Prof. Pikūnas dar neišėjęs į pensiją, jis dar profesoriauja Vytauto Didžiojo universitete Kaune, Lietuvoje, ir vasario 10-tą vėl išvyko į Lietuvą. Jono Urbono nuotraukoje: pagerbimą suorganizavusi Birutė Bublienė, iš Lietuvos atvykusi aktorė Virginija Kochanskytė, prof. dr. Justinas Pikūnas, priimančias ta progą jam įteiktas dovanas ir sveikinimų albumą, dr. Romualdas Kriaučiūnas, irgi psichologas, minėjime pristatęs dr. Pikūną kaip mokslininką

GAVĖNIO REKOLEKCIJOS PUTNAME

Vėl artinasi Gavėnia - šventas laikotarpis, skirtas maldai, Kristaus Kančios apmąstymui ir atgailai. Nek. Pr. Marijos seserų vienuolyne Putname Gavėnios rekolekcijos š. m. kovo 10-12 d. Praves svečias iš Lietuvos, kunigas Sigitas Žilys, kuris šiuo metu studijuoja Washington DC. Rekolekcijos prasidės penktadienį, kovo 10 d., 8:00 v. vakare, ir baigsis pietumis sekmadienį, kovo 12 d. Jei kam nors sąlygos neleidžia dalyvauti pilną savaitgalį, galima įsijungti vieną dieną, šeštadienį, kovo 11 d. - prasideda 9:00 v. ryte. Pilnas savaitgalis - \$80.00 (nuo penktad. vakaro iki sekmad. pietų). Viena pilna diena (be nakvynės) - \$25.00. Dvi dienos su nakvyne - \$50.00. **VISI Kviečiami!** Apie savo dalyvavimą pranešti iki kovo 3 d., kartu su \$25.00 įmokėjimu, užtikrinant rezervuotą vietą, arba skambinti 860-928-7955.

Panevėžyje gimė daug dvynukų

Per pirmąsias penkias 2000-ųjų savaites Panevėžyje gimė jau devynios poros dvynių. Tuo tarpu per praėjusius metus Panevėžyje gimė 24 poros dvynių. Gydytojai patys negali paaiškinti tokio dvynių antplūdžio priežasties. Visi naujagimiai gimė sveiki, tik keli iš jų atidžiau prižiūrimi gydytojų. Panevėžio ligoninėje dažniausiai gimdo 25 - 30 metų moterys. Iki šiol mažėjęs Lietuvoje gimimų skaičius per dvejus pastaruosius metus stabilizavosi. Lietuvos rytas

Vasario 16-tosios minėjimas Detroite

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 82-ą sukaktį Detroito lietuvių telkinyje buvo minima sekmadienį, vasario 6 d.

Šv. Antano ir Dievo Apvaizdos bažnyčios iškilmingose šv. Mišiose organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis. Šv. Antano bažnyčioje Lietuvos Šaulių sąjungos išeivijoje vyr. kapelionas klebonas kun. Alfonsas Babonas šv. Mišias aukėjo už gyvus ir mirusius laisvės gynėjus. Dievo Apvaizdos bažnyčioje iškilmingose šv. Mišiose su vėliavomis dalyvavo jaunimo auklėjimo organizacijos. Mišios buvo aukojamos už žuvusius ginant Lietuvos laisvę. Mišias koncelebravo klebonas kun. Aloyzas Volskis ir kun. Viktoras Kriščiūnevičius. Kun. Volskis savo pamoksle pabrėžė Vasario 16-sios reikšmę. Vargonavo Rita Giedraitienė. Prie bendro giedojimo prisidėjo ir vyrų kvartetas.

Po Mišių visi rinkosi Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centre, kur dalyviai turėjo progą įteikti Vasario 16-tai skirtą auką. Detroito Lietuvių Organizacijų Centras (DLOC) rinko aukas Amerikos Lietuvių Tarybai ir Lietuvos Vyčių organizacijos padaliniui "Pagalba Lietuvai".

Prieš minėjimą svečiai turėjo progą pasigardžiuoti skaniais lietuviškai patiekalais, paruoštais O. Šadeikienės ir E. Bulotienės. Minėjimą atidarė ir oficialią dalį pravedė Detroito Lietuvių Organizacijų Centro valdybos pirmininkas adv. Kęstutis Miškinis. Invokaciją sukalbėjo Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Aloyzas Volskis.

Minėjimo prezidiumą sudarė: prelegentas - Lietuvos ambasadorius JAV-se ir Meksikoje dr. Stasys Sakalauskas su žmona Jūrate Sakalauskiene, kun. Aloyzas Volskis. JAV senatorius Spencer Abraham su žmona Jane Abraham, LŠSI vadas Mykolas Abarius, Lietuvos Vyčių padalinio "Pagalba Lietuvai" pirmininkė Regina Juškaitė-Švobienė ir estų, lenkų, latvių ir ukrainiečių organizacijų atstovai.

LŠSI vadas Mykolas Abarius sveikino visus atsilankiusius į minėjimą. K. Miškinis pristatė senatorių Spencer Abraham su žmona Jane Abraham.

Senatorius Spencer Abraham savo kalboje minėjo esąs libanų kilmės, pasakojo, kad Libanas paskelbė nepriklausomybę prieš 50 metų ir kad didesni kraštai norėjo perimti ir valdyti jo kraštą, tad jis gerai supranta, kaip svarbu švęsti savo krašto nepriklausomybę. Senatorius Abraham stipriai remia Lietuvos stojimą į NATO ir yra pasirašęs rezoliuciją, kuri buvo perduota į JAV Senatą.

Kęstutis Miškinis apibūdino ALTo ir praėjusių metų JBANC veiklą, dėkojo visiems parėmusiems ir prašė toliau remti Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą savo aukomis.

Regina Juškaitė-Švobienė išsamiai apibūdino Vyčių padalinio medicininę ir humanitarinę veiklą. Nuo 1990 m. "Pagalba Lietuvai" finansavo 74 talpintuvų siuntas į Lietuvą, kurių vertė siekia per 58 mln. dol. Daugiausia šiam projektui aukoja Catholic Medical Mission Board, New Yorke, ir Pharmacists Without Borders, Prancūzijoje.

1999 metais buvo išsiųsta dešimt 40 pėdų ilgio talpintuvų, kurių vertė buvo \$5,391,143.00. "Pagalba Lietuvai" taip pat remia sriubos virtuves, jaunimo programas ir parapijas, kurioms pagalba yra reikalingiausia. Neseniai Caritas Vilniuje atidarė Vaikų dienos centrą, kuriam nusiuntė \$13,000 finansinę paramą. Toliau tęsiamas projektas atsiliepiant į arkivyskupo met-

ropolito Audrio Bačkio prašymą - finansiškai padėti Vilniuje šv. Jozapo seminarijoje studijuojantiems klierikams. Šiuo metu seminarijoje mokosi 70 klierikų, 17 klierikų jau "išsūnyta" ("išsūnijimas" reiškia, kad aukotojai apmoka stipendiją vieneriems metams). R. Juškaitė-Švobienė padėjo visiems už nuolatinį dosnumą.

Tuomet K. Miškinis pristatė ambasadorių dr. Stasį Sakalauską iš Washingtono, pagrindinį šio minėjimo kalbėtoją.

Dr. Sakalauskas gimė 1946 m. rugpjūčio 19 d. Kaune. Lietuvos ambasadorius JAV-se ir Meksikoje; diplomatas, mechanikos inžinierius. Stasys Sakalauskas pradėjo diplomato karjerą prieš aštuonerius metus, dirbo Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje. Daug laiko skyrė mechanikos inžinerijai, dėstė Kauno Technikos universitete, parašė per 30 mokslinių straipsnių, turi mechanikos mokslų daktaro laipsnį. 1994 m. Stasys Sakalauskas paskirtas dirbti patarėju politikos klausimais Lietuvos Respublikos ambasadoje Washingtone. 1997 m. paskirtas Lietuvos ambasadoriumi JAV-se ir Meksikoje. 1999 m. Balzeke Lietuvių kultūros muziejus St. Sakalauską išrinko "metų žmogumi" už jo veiklą politinėje ir kultūrinėje srityse, garsinant Lietuvos vardą. Dabar ambasadorius Sakalauskas gyvena Washingtone su žmona Jūrate. Turi du sūnus, Vytautą ir Antaną, kurie studijuoja Lietuvoje.

Ambasadorius Sakalauskas padėjo adv. Kęstučiui Miškinui ir visiems rengėjams už surengtą Vasario 16-osios minėjimą. Dėkojo latvių, estų ir lenkų atstovams už jų dalyvavimą minėjime. Toliau papasakojo apie savo kaip ambasadoriaus Washingtono darbą. Ambasadorius palaiko ryšius su senatoriais, aptaria eilinius rūpesčius, kai reikalinga liečia Lietuvą, bendradarbiauja su įvairiomis organizacijomis Washingtone, rengia pagerbimus svarbiems svečiams iš Lietuvos, kuriuose dalyvauja senatoriai ir kongresmenai.

Kalbėjo apie Vasario 16-osios reikšmę, prisimindamas Dievo Apvaizdos bažnyčios užrašą prie altoriaus: "Apsaugok Aukščiausias, tą mylimą šalį". Prisiminė laikus, kuomet lietuviškas žodis buvo uždraustas, kai slapta buvo skaitomos knygos. Ambasadoriaus senelis Jonas Sakalauskas buvęs knygnešys.

Pabrėžė ryšius su Amerika, investicijų, įvairių labdaros organizacijų svarbą. Baigdamas ambasadorius sakė, kad lietuviai yra darbštūs žmonės, dar sykį dėkojo už puikų minėjimo organizavimą ir pakvietė visus apsilankyti ambasadoje Washingtone.

Kalbėtojas susilaukė gausių plojimų. Adv. Kęstutis Miški-

nis, rengėjų vardu padėkojęs, ambasadoriui dr. Sakalauskui įteikė knygą, o poniai Sakalauskaienei puokštę raudonų rožių.

Toliau K. Miškinis perskaitė iš Michigan valstijos senato ir Detroito burmistro gautas rezoliucijas, gubernatoriaus John Engler proklamaciją, skelbiančią Vasario 16-ąją Lietuvos Nepriklausomybės diena Michigan valstijoje, taip pat gautus sveikinimus kitų senatorių.

Meninę dalį atliko Detroito apylinkės Žiburio lituanistinės mokyklos aštunto skyriaus mergaitės, vadovaujamos mokyklos muzikos mokytojo Romualdo Zablecko. Akordeonu akompanavo muz. Rimas Kaputis. Minėjime dalyvavusi Kauno dramos teatro aktorė Virginija Kochanskytė padėkavo išeivijos poetų eilių.

Minėjimas baigtas Tautos himnu ir vėliavų išnešimu.

Surinkta aukų 2,800 dol. Iš jų "Pagalba Lietuvai" skirta 1,315 dol., Amerikos Lietuvių Tarybai (ALTui) - 1,485 dol.

DLOC valdybos narys Algirdas Vaitiekaitis buvo išstąsęs savo paruoštą fotografijos ir pašto ženklų parodėlę Lietuvos pašto ženklų istorijos, laisvės kovotojų, žuvusiųjų už nepriklausomybę ir kt. temomis.

Minėjimą surengė Detroito Lietuvių Organizacijų Centras ir "Pagalba Lietuvai". DLOC valdybą sudaro: pirmininkas - adv. Kęstutis Miškinis, vicepirmininkas - dr. Algis Barauskas, DDS, ir nariai - Eugenija Bulotienė, Regina Juškaitė-Švobienė, Šarūnas Mingėla, Petras Pagojus, Ona ir Česys Šadeikiai ir Algirdas Vaitiekaitis.

"Pagalba Lietuvai" valdybą sudaro: kun. J. Walter Stanievich, dvasios vadas, pirmininkė - Regina Juškaitė-Švobienė ir nariai - Valentina Bulota, Frank Bunikis, Stela Hotra, William Juodawilkis, Danguolė Kudirka, Michael and Theresa Shea ir Irena Vizgirdaitė.

Regina Juškaitė-Švobienė

Apklausa Kauno rajone

Kauno rajone buvo apklausti gyventojai, siekiant sužinoti, kas jiems labiausiai rūpi. Buvo apklausta 2300 žmonių. Apklausoje dalyvavo Ežerėlio, Kūlautuvos, Garliavos, Lapių, Rokų bei Vandžioalos seniūnijų gyventojai. Žmonėms daugiausia rūpesčių kelia blogai apšviestos gatvės bei darbo vietų stoka. Jie nepatenkinti ir prastais keliais, gatvėmis nepotogi autobusų bei maršrutinių taksi grafiku, kultūrinių renginių trūkumu, girtavimu, netvarkinga aplinka. 60 % atsakiusių į 23 anketas klausimus buvo moterys. Iš visų respondentų daugiau nei pusė gyvena kaime ir turi vidurinį ar spec. vidurinį išsilavinimą. Anoniminės apklausos anketos duomenys perduoti rajono ir seniūnijų valdžios atstovams.

Respublika

PADĖKA

2000 m. sausio 13 d., sulaukęs 78 metų amžiaus, Floridoje staiga mirė tėtis ir senelis

A. † A.

LEONAS EDUARDAS NOREIKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie šiuo skaudžiu momentu suteikė mums draugišką paramą, dalyvavo atsisveikinimo Mišiose, užjautė mus žodžiu ir raštu. Esame giliai dėkingi už aukas, maldas ir užprašytas Mišias.

Ilsėkis ramybėje, brangus tėte ir tėtukai -
Mūsų širdyse Tu liksi gyvas amžinai.

Duktė Rūta, anūkas Andrius
ir Jonas su Ariana

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Email: Darbininka@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo dešimtmečiui paminėti Lietuvos Respublikos Generalinis konsulas New Yorke ir Lietuvių Bendruomenės New Yorke apygarda rengia vargonų virtuozo **Virginijaus Barkausko koncertą**, kuris įvyks š. m. kovo 12 d., 6 val. vak. Alice Tully Hall, Lincoln Center, NY. Žiūr. skelbimą šio puslapio apačioje.

Lietuvių Fondas praneša, kad 2000 m. švietimo, kultūros bei kitiems lietuvių išlaikymo poreikiams remti prašymai turi būti pateikti iki š. m. kovo 15 d. Prašymus studentų stipendijoms reikia pateikti iki balandžio 15 d. Visi prašymai turi būti pateikti užpildant specialias anketas, kurias galima įsigyti Lietuvių Fondo raštinėje darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. - 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, telefonas (630) 257-1616.

Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis vasario 25-27 d. Apreiškimo parapijoje Brooklyne **praves rekolekcijas**. Žiūr. skelbimą šio pusl. apačioje.

Kaziuko kavinė rengiama kovo 5 d., sekmadienį, 12:30 val. popiet Kultūros Židinio apatinėje salėje. Bus pietūs, kavutė ir atgaila. Veiks loterija ir bus galima apsipirkti lietuviškų dirbinių. Įėjimas nemokamas. Kavinė ruošia New Yorko skautai.

Patiksliname anksčiau pateiktą pranešimą apie *Šiaurės Atėnus*. Redakcijos adresas: Šv. Ignoto 5-314, 2600 Vilnius, Lithuania. Kaina 6 mėnesiams - 30 dol., metams - 60 dol.

New Jersey steigiamasis sporto klubo susirinkimas įvyks vasario 27 d., 12 val. Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje (tuojau po 11 val. mišių), 216 Ripley Place, Elizabeth, NJ. Susirinkimo tikslas yra suburti NJ lietuvišką jaunimą, kuris domisi sportu. Ji šaukia NJ sporto organizatoriai ir ŠALFASS Rytų Sporto Apygarda.

Emilija Dėdinienė mirė š. m. sausio 5 d., sulaukusi 92 metų amžiaus. Jos atminimui per Lietuvių Katalikų Religinę Šalpa Panevėžio vaikučių labdaros valgyklai aukojo: po 50 dol.: Vida ir Algirdas Jankauskai; Malvina Klivečkienė; Balis ir Eufemija Steponiai; 25 dol.: Aldona Katinienė; po 20 dol.: Jonas ir Lijolė Černauskai; Andželė ir Petras Petraičiai; Josephina Senken. Amžina atilsį duok jos sielai, Viešpatie!

Pasaulio lietuvių jubiliejinių metų iškilmės Romoje vyks kovo 1 - kovo 5 d. Iš Amerikos ir Kanados į Romą vasario 27 d. išvyksta vysk. P. Baltakis, OFM, prel. A. Kontautas, kun. J. Rikteraitis, kun. F. Karvelis, kun. Z. Smilga ir iš Kanados kun. E. Putrimas; taip pat 19 pasauliečių, kurių tarpe ir PLB pirmininkas Vyt. Kamantas su žmona. Iš Lietuvos tikimasi apie 2,000 maldininkų. Pagrindinės pamaldos vyks kovo 4 d. Šv. Petro bazilikoje, kurias atnašaus lietuviai vyskupai ir kunigai. Po mišių bus audiencija pas Šv. Tėvą Audiencijų salėje.

Administracija praneša, kad vasario 11 d. "Darbininko" 6-tas nr. pašto paskirstymo įstaigoje Jamaica, NY, buvo "istrigės". Todėl Woodhaven, Richmond Hill, Flushing, Mid-Island ir West Nassau pašto rajonuose gyveną prenumeratoriai "**Darbininką**" gavo labai pavėluotai - tik sekančią savaitę. Administracija pareiškė skundą raštu ir žodžiu, nes laikraštis, kaip visada, buvo atiduotas pašte trečiadienį, vasario 9 d., apie 2 val. popiet. Pašto įstaigos skundų skyriaus vedėjas pradžioje nuo sekančio numerio sekė Queens pašto maišus, kad jie tą pačią dieną būtų nuvežti į atitinkamą rajoną. Tikimės, kad laikraščio pristatymas pagerės ir atsiprašome skaitytojų už pašto apsilėidimą. Dėkojame Renatai Alinskienei, prisidėjusiai prie šios mūsų "kovos".

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Vyčių 110 kuopos sekantis susirinkimas bus **vasario 27 d.** parapijos salėje tuojau po 11:15 val. lietuviškų mišių.

Suaugusiųjų įvedimo į krikščionybę programos kandidatų apeigos įvyks kovo 15 d., 8 val. vak. Šv. Luko parapijoje, Whitestone, NY. Vysk. Th. Daily praves apeigas.

Šv. Kazimiero garbei litanija bus kalbama tuojau po 12 val. mišių kovo 1, 2 ir 3 d.

A. a. Eleonoros Arlauskienės ir Juozo Arlausko atminimui **Onutė Adams** per LKR Šalpa aukojo 50 dol. Vilkaviškio vyskupijos Caritas valgyklai.

A. a. Petro Sandanavičiaus atminimui **Roma ir Algis Vedeckai** per L.K.R. Šalpa aukojo 50 dol. pranciškonų labdaros valgyklai Kretingoje.

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo dešimtmetis bus paminėtas Lincoln Centre

Švesdami Lietuvos Valstybės atkūrimo dieną, rengiamės paminėti ir svarbiausią naujausios Lietuvos istorijos datą - Kovo vienuolikąją. Idomu pastebėti, kad tokia neilga metų dalis, skirianti šias dvi mums brangias datas, beveik tiksliai atitinka taip pat santykinai trumpą dalį, kurią visoje Lietuvos valstybingumo istorijoje užima laikotarpis nuo 1918 iki 1990 metų. Vasario 16-oji jau tapo Tautos Laisvės simboliu ir švente, reiškiančia daugiau nei tik istorinės 1918 metų Nepriklausomybės deklaracijos paminėjimą. Tuo tarpu Kovo vienuoliktoji, dar neapsunkusi nuo šventimo tradicijos, gyvuoja mūsų atmintyje tiesiogiai primindama lemtingus 1990-uosius metus, primindama tą jaudulį, drąsą ir pasididžiavimą, kuriuos jautėme tada Lietuvos atsivėrimo pasauliui akivaizdoje. O ši kovo mėnesį metus nuo anos tautos triumfo valandos jau pradėsime matuoti dviženkliai skaičiumi - tai pirmasis brandus atstatytos Nepriklausomybės jubiliejus.

Lietuvos Respublikos Generalinis konsulas New Yorke ir New Yorko Lietuvių

Bendruomenė kviečia paminėti Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo dešimtmetį tikrai neeiliniu įvykiu - vargonų rečitali garsioje Alice Tully salėje, Lincoln Centre, surengs **Virginijus Barkauskas**. Tik aštuntus metus gyvenantis New Yorke, Virginijus Barkauskas tapo vienu iš geriausiai žinomų lietuvių. Šį pripažinimą jis igijo savo įvairialypę kultūrinę veiklą, muzikiniu autoritetu bei atsidadavimu Atsimainymo parapijai, kurios vargonininko ir muzikos vadovo pareigas pradėjo eiti 1992 metais. Būdamas nepaprastai užsiėmęs pedagogine veikla, Virginijus Barkauskas puoselėja savo atlikėjišką pašaukimą, nuolat koncertuodamas garsiau-

Muz. Virginijus Barkauskas

siose Amerikos katedrose nuo New Yorko iki San Francisco. Ypač paminėtini koncertai Washingtono Nacionalinėje katedroje bei Nacionalinėje bazilikoje, Baltimorės ir San Francisco katedrose, Walparaíso universitete Indianoje, taip pat New Yorko, Chicago, Toronto miestuose. Į JAV V. Barkauskas atvyko 1992 metais po studijų Lietuvos Muzikos Akademijoje, gavęs Amerikos Vyskupų Konferencijos stipendiją tobulintis St. Joseph kolegijoje Rennselaer, Indianoje. Šias studijas vainikavo magistro laipsnis vargonų ir liturginės muzikos srityje.

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo dešimtmečiui skirto koncerto programa - harmonin-

gai suderinta, spalvinga ir intriguojanti. Skambės žinomo vargonų muzikos kūrėjo Johann Sebastian Bacho, žymių prancūzų vargonininkų - kompozitorių: Charles Marie Widor, Louis Vierne, Jean Guillou kūriniai. Programos akcentu žada tapti pirmą kartą New Yorke atliekamas vieno žymiausių šiuolaikinių Lietuvos kompozitorių, Juliaus Juzeliūno koncertas vargonams.

Koncertas įvyks sekmadienį, kovo 12 dieną, 6 val. vak. Alice Tully Hall, Lincoln Center (Broadway ir 65-th St. Manhattan). Bilietai platinami per Lietuvių Bendruomenę - sekite skelbimus "Darbininke".

Gabrielius Alekna

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO:

DARBININKO skaitytojai, atsiuntę prenumeratą, prisidėję aukomis laikraščiui stiprinti ir atsiųsine už įvairius patarnavimus.

Po 45 dol.: A. Žemaitaitis, Santa Monica, CA; Č. Masaitis, Thompson, CT; V. Kazlauskas, Lemont, IL; Elena Urbaitis, Wadtagh, NY.

Po 40 dol.: E. Jurasas, Stockton, CA; Genovaitė Šetikas, Newington, CT; Rūta Kadonoff, Washington, DC; Lilija Kulbis, Brockton, MA; E. Eitas, E. Wareham, MA; Antanina Klimkaitis, Chicago, IL; V. Val, Oak Brook, IL; Stefa Dimas, Middle Village, NY; Alexandra Gyls, Olimpia, WA.

Po 35 dol.: Albina Lipčius, Tolland, CT; Janė Karalis, Jacksonvill, FL; Celest. Siulte, Palm Coast, FL; Marytė Nemickas, Chicago, IL; Danguolė Kasper, Brock-

ton, MA; S. Veršelis, Natick, MA; Janina Snieška, West Hyannisport, MA; V. I. Užgiris, Worcester, MA; Ona Matusaitis, Yarmouthport, MA; A. Pocius, Elizabeth, NJ; Bronė Venckus, Newark, NJ; Dr. Konstancija Šimaitis, Forest Hills Gardens, NY; Kun. P. Jonaitis, Gloversville, NY; A. Pumputis, Middletown, NY; Petrė Dubauskas, Woodhaven, NY; Modesta Blazaitis, Lewisburg, PA.

Po 30 dol.: R. Kepenis, Groton, CT; Kun. A. Olšauskas, Los Angeles, CA; R. Zujus, Uncasville, CT; Ada Ustjanuskas, West Hartford, CT; V. Barius, Lake Worth, FL; A. Duda, St. Pete Beach, FL; Joana Vaičiulaitis, Bethesda, MD; Bernadeta Rimkus - Tutinas, Ellicott City, MD; Teresė Landsbergis, Upper Malboro, MD; V. Vozbutas, Boston, MA; A. Aust-

ras, Braintree, MA; Daiva Jaudegytė, Brockton, MA; A. Sabaitis, Brockton, MA; J. Zdanys, Centerville, MA; Liuda Waingortin, Milton, MA; A. Dargis, Flemington, NJ; B. Kohanski, Flemington, NJ; V. Kinkys, Somerville, NJ; N. Angeladias, Huntington, NY; Adelė Rysavy, Jackson Hts, NY; Audronė Tozzi, Lindenhurst, NY; F. Lucka, Mattituck, NY; Leokadija Milukas, Plainview, NY; Konstancija Krivickienė, Richmond Hill, NY; A. Dėdinas, Woodhaven, NY; Adelė Vaitekunas, Providence, RI; Mary Staniškis, Aston, PA; Daiva Bobelis, Berwyn, Pa; W. Pakutka, Dunmore, PA.

Po 25 dol.: Izabel Oksas, Los Angeles, CA; V. Šeštokas, Los Angeles, CA; Nijolė Kent, Valencia, CA; Angelė Jonynas, Berlin, CT; P. Karosas, New Britain, CT; A. Keniausis, Waterbury, CT; V. Kuzmickas, Waterbury, CT; V. Beleckas, Sunny Hills, FL; Rita Durickas - Moore, Largo, FL; Petrė Kasparyčiūtė, St. Petersburg, FL; J. Gimbutas, Arlington, MA; Ona Gimiū, Boston, MA; Danutė Wołosenko, Brookline, MA; Julijona Kontautienė, Centerville, MA; H. Cepas, Medford, MA; J. Štuopis, Sharon, MA; Veronika Keturakis, South Boston, MA; J. Gricius, Pennsauken, NJ.

Kiekviena auka yra didelė pagalba DARBININKUI. Laikraščio atėitis, tuo pačiu ir lietuvių išėjimoje priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

Nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko administracija

SKELBIMAI

Tik 33 centai už minutę **skambinant i Lietuvą**; 8,9 cento - JAV. Pigu. Patrauklu. Patikima. Jokių mėnesinių mokesčių. Tarptautinė telefono bendrovė IE COM aptarnauja lietuvius nuo 1983 metų. Teiraukitės lietuviškai 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk.)

Lietuvis, lauko priežiūros darbų (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, DC, **ieško dviejų darbininkų**, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373. (sk.)

Parduodamas butas Daytona Beach, FL, ant jūros kranto: 2 miegamieji, 2 vonios, virtuvės langas išeina į jūros pusę. Duryš iš virtuvės ir salono išeina į balkoną ir taip pat į jūros pusę. Miegamųjų duryš išeina į balkoną, į vakarus - Halifaxo upę. Gražus vaizdas. Butas apstatytas, dėl ligos skubiai parduodamas. Skambinti: 1-904-761-2968; arba 1-904-756-4971; arba 1-904-677-6944.

LIETUVOS STUDENTŲ CENTRAS

patikimai ir garantuoti

**** keičia vizas J1, B1 - B2 į FI arba L1;**

**** padeda gauti Social Security su leidimu dirbti;**

**** ruošia visus pakvietimo dokumentus;**

**** K-1 & K-2 vizos iš Lietuvos.**

Dėl papildomos informacijos teiraukitės telefonu nuo 13 val.: **212-725-8807. (sk.)**

Viduramžė moteris, nerūkanti, **ieško nedidelio buto**. Skambinti (516) 653-7821. (sk.)

"**LIETUVOS AIDAS**" - Vilniuje leidžiamas patriotinės minties ir plačios informacijos dienraštis, siuntinėjamas oro paštu kas savaitę po 5 numerius voke, skaitytoją pasiekia per 7 dienas. Išaugus pašto ir leidybos išlaidoms, "Lietuvos aido" metinė prenumerata JAV kainuoja: metams - 360 dol.; pusei metų - 180 dol. Čekiai rašomi "Lietuvos aido" vardu ir siunčiami: "Lietuvos aidas", Maironio 1, Vilnius 2710, Lithuania. Tel. 610-544, Fax. 224-876.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Roma ir Algis Vedeckai, Massapequa, NY, - 50.00 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers

361 Highland Blvd.

Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

VILTIES siuntinių agentūra praneša, kad į Brooklyną **Vilties** atstovai atvyks š. m. **kovo 11 d.**, šeštadienį, ir nuo 2 iki 6 val. p.p. priims siuntinius Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose. Brooklyne mūsų **atstovas yra Alg. Jankauskas**, tel. (718) 849-2260. Susitarus paims siuntinius iš namų.

Atlantic Express Corp., siuntinių i Lietuvą persiuntimo bendrovė, vėl priims siuntinius vasario 26, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. p.p. Kultūros židinio kieme. Dėl informacijų - **tel. 1-888 205-8851.**

LIETUVOS RESPUBLIKOS GENERALINIS KONSULATAS NEW YORKE ir JAV LB NEW YORKE APYGARDA maloniai kviečia Jus dalyvauti VIRGINIJAUŠ BARKAUSKO vargonų muzikos KONCERTE,

skirtame
LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO DEŠIMTMEČIUI PAMINĖTI.
Koncertas įvyks

2000 m. kovo 12 d., 6 val. vak.
ALICE TULLY HALL - LINCOLN CENTER
1941 Broadway, New York City, NY

Bilietus platina šie asmenys:

A. Barkauskienė (516) 671-7526; K. Bileris (718) 847-8735; Ž. Jurienė, (718) 847-3133; A. Kepalaitė (212) 724-5720; A. Kiausaitė (908) 354-9583; D. Norkienė (718) 258-6432; E. Matulionytė (718) 326-3398; M. Šalinskienė (718) 296-2244; L. Šileikytė-Hood (212) 982-1335; J. Vaitkienė (718) 739-8257; J. Vėblaitis (908) 687-4943; I. Vilgalienė (516) 482-6684.

Apreiškimo parapijos Brooklyne REKOLEKCIJOS IR PIETŪS

Šiaulių vyskupas EUGENIJUS BARTULIS praves rekolekcijas Apreiškimo par. bažnyčioje, kampas No. Fifth ir Havemeyer St., Brooklyn, NY **penktadienį, vasario 25 -- 7 v. v.**
šeštadienį, vasario 26 -- 7 v. v.
sekmadienį, vasario 27 - 11 v. r. Mišios
Kviečiami visi apylinkės lietuviai gausiai atsilankyti! Vasario 27, sekmadienį, po Mišių par. salėje **REKOLEKCIJŲ UŽBAIGIMO PIETŪS** lėjimas 15 dol. suaugusiems, 5 dol. vaikams
Vietas užsisakyti iš anksto pas Malviną Klivečkienę **(718) 296-0406.**